

DOBA seniorů

č. 9 / VII. ROČNÍK ZÁŘÍ 2011 14 Kč

Cena v předplatném 11 Kč

Plk. Pavel Vranský: Pomáhal tvořit dějiny svobody

Horké téma VALORIZACE

Jak jednat o výši činže

Ministr odpoví čtenářům DS

Putovní pohár, který neputuje

Zazářili v Lausanne

Ještě jednou soutěž o léčivý pobyt

Jaká bude valorizace penzí?

V minulých dnech obdržela Rada seniorů ČR ministerský návrh na valorizaci penzí 2012. O stanovisko jsme požádali předsedu Rady Zdeňka Pernese.

■ **Pane předsedo, starobní penze by se měly podle návrhu v příštím roce valorizovat o 259 Kč. Co na takové zhodnocení penzí říká Rada seniorů ČR?**

O kolik se starobní penze v příštím roce navýší, zatím nikdo neví. Výpočet lze provést až po 9. září, kdy Český statistický úřad uveřejní srpnová data inflace spotřebitelských cen. Navrhovaná částka se může řádově až o pět desítek korun změnit. A to i směrem dolů.

■ **Zkusím to jinak. Byla by navrhovaná valorizace dostatečná?**

V žádném případě. Vláda na jedné straně zvyšuje penzi o 259 Kč a na straně druhé zakládá strmý růst životních nákladů, zvyšuje poplatky za léky, za pobyt v nemocnici, cena bydlení skokově vzroste

v regulovaných nájemních bytech. Sečteno a podtrženo růst nákladů na uspokojení základních životních potřeb bude výrazně vyšší než růst penzí. U seniorů tedy dojde k poklesu životní úrovně. Z toho u seniorů starších, kteří mají penze nižší, poklesne životní úroveň výrazně.

■ **Máte už nějaká konkrétní čísla?**

Určitě. Spotřebitelské ceny zřejmě vzrostou cca o 3,1 %, tj. měsíční životní náklady důchodců se zvýší o 406 Kč. Náklady na bydlení, např. v průměrném pražském nájemním bytě obývaném seniory, vzrostou až o 1 146 Kč. A finanční spoluúčast ve zdravotnictví o cca 200 Kč. Rozdíl mezi příjmy a náklady je tedy v Praze až 1 475 Kč měsíčně. Pomineme-li náklady na bydlení, tak 347 Kč měsíčně.

ne. A to u starobních penzí průměrných, u důchodců v nižších příjmových skupinách poklesne reálná kupní síla penzí ještě výrazněji. Například čtyřtisícová penze bude navýšena pouze o 94 Kč.

■ **Jak tedy bude Rada seniorů ČR reagovat?**

Se situací se nelze smířit. Radě seniorů byla odebrána možnost o výši valorizace s vládou vyjednávat, jediná možnost je vypracovat a do Parlamentu předložit zvláštní zákon. Do konce roku tak jistě učiníme.

Ptal se **František VONDERKA**

■ Dr. Zdeněk Pernes

Politici na výměnek?

I když se o tom v našich médiích moc nemluví a nepíše, vlna protestů proti škrtům v sociální oblasti prochází prakticky celou Evropou. Zažili a zažívají je nejen ve Španělsku, Řecku, Portugalsku či Itálii, nepokoje propukly už také ve Francii a dokonce ve Velké Británii. Proti úsporám v sociální oblasti se protestuje i v Německu. Do ulic organizovaně vycházejí i tamní seniři. Nápisy na transparentech na jedné z protestních akcí nepotřebují žádné další komentáře: Přestaňte vše ničit úsporami! Na výměnek patří politici!

Vyjedeme z druhé Evropy?

Dostal se mi nedávno do ruky časopis s názvem Jezuité, který vydává Česká provincie Tovaryšstva Ježíšova. Začel jsem se do něho i proto, že patřím ke generaci, která se ve škole o jezuitěch dověděla jenom to, že u nás prováděli násilnou rekatolizaci a jejich páter Koniáš tehdy páčil knihy českých protestantů. Z bulletinu jsem se dověděl, že novodobí jezuité odmítají primitivní neoliberalismus a naopak jim jde o to, aby svět měl sociálnější rozměry. Zaujal mně i rozhovor s nadpisem Druhá Evropa je náš úděl. Bývalý šéfredaktor jezuita Petr Kolář v něm hovoří o tom, jak se po letech strávených v exilu domníval, že i my, podobně jako v padesátých letech Rakousko, budeme po roce 1989 civilizačně směřovat do západní Evropy. Měli jsme, podle jeho slov, z celého bývalého východního bloku, vedle bývalé NDR, největší předpoklady k tomu, abychom se tam dostali. A zklamaně konstatuje: Katolická církev v této zemi se o to nikdy nepokusila. A česká jezuitská provincie, jako její součást, také ne... Originální tón jezuita Koláře: „My chceme akorát západní konzum, ale politicky, sociálně a nábožensky do západní Evropy nesměrujeme... Jsme prostě tady, jsme „druhá Evropa“, to je náš úděl.“ Jezuita Kolář podle mně řekl to, co cítí i mnozí jiní. I ateisté jako já. Mnozí jsme po roce 1989 čekali něco jiného. Jiné hodnoty než všemocný trh a zbožnění majetku. Třeba více tolerance k postojům a názorům jiných. Místo toho jako by dále platilo, kdo nejde s námi, je proti nám. Často existuje jen jedna pravda a odlišný názor je smetán se stolu. Pravda, je možné ho vyslovit, ale tím to končí,

Šéfredaktor Mgr. František Vonderka. Adresa redakce a inzerce: Nám. W. Churchilla 2, 130 00 Praha 3 – Žižkov, e-mail: dobasenioru@email.cz. Kontakt vylučně pro inzerci: inzerce@dobasenioru.cz. S redakcí se můžete také spojit prostřednictvím pražské poradny RS ČR. Vydává Rada seniorů ČR (www.rscr.cz). Grafická úprava: Matouš Johanides. Tisk: EUROPRINT a.s., Rozšiřuje PNS a Česká pošta,

dialog s menšinovým názorem a kompromisy jsme se stále ještě nenaučili. Politika je záležitostí těch nahoře. Do značné míry je to dáno naší leností, ale i tím, že kritická občanská iniciativa není příliš vítaným je-

vem. Občan je v politice vítán v den voleb, jinak je hlavně záležitostí sekretariátů politických stran, které jsou často propojeny s různými lobby a určují i to, jak mají hlasovat volení zastupci lidu. Nedodržování volebních slibů se nepovažuje za podvod na voliči, zásadovost je otázkou okamžité, často populistické potřeby. A tak se dokonce i na Hradě, který by měl být

vztyčeným morálním prstem, hřímá k průvodu homosexuálů Prahou, zatímco v otázce devastující korupce či propojení politiky s byznysem tam panuje mlčení. Ano, v mnohém jsme ještě nedospěli a nejsme, pokud jde o stav demokracie, na úrovni vyspělé západní Evropy.

Nechci tuto část světa v žádném případě idealizovat. I ona má řadu chyb a třeba nyní v době krize tam narůstají problémy a dochází i k dosud nebyvalé a nebezpečné radikalizaci a nárůstu extrémismu, který je hrozbou pro demokracii. Myslím si ale, že Západní Evropa ve svých hodnotách má nástroje, jak zvládat i situace, které přináší měnící se svět. A je už naučena, jak je používat. V tom s Petrem Kolářem souhlasím. Nemyslím si ale, že současný stav u nás je náš úděl. Naším údělem je naopak tento stav změnit. Aby hrozby pro demokracii, které obcházejí světem, neměly ani u nás šanci.

šéfredaktor

Předplatné agentura A.L.L. Production, s.r.o., box 732, 111 21 Praha 1, Tel.: 234 092 851, e-mail: dobasenioru@predplatne.cz. Registrace MK E 16412, ISSN 1801-5859. Články vyjadřují názory autorů a nemusejí být totožné s názorem redakce. Nevyžádané texty a foto se nevracejí.

DALŠÍ ČÍSLO VYJDE 30. září 2011.

**Rada seniorů
České republiky**
občanské sdružení

PORADNY RS ČR

Sídlo pražské poradny Rady seniorů České republiky je v Domě odborových svazů v Praze 3, nám. W. Churchilla 2. Telefonní spojení: 234 462 073-7 oblast sociální: 234 462 074 oblast právní: 234 462 074 oblast bytová: 234 462 076 E-mail: poradna.praha@rscr.cz Poradny Rady seniorů ČR jsou i letos pro všechny seniory zdarma. Návštěvní hodiny: Každý pracovní den (8-14 hod.) je otevřena poradna sociální. Pracovníci poradny vyřizují každé pondělí a středu (14-16 hod.) otázky právní, každé úterý a čtvrtek (14-17 hod.) otázky bytové.

Aktuální informace k práci jednotlivých poraden najdete také na www.rscr.cz.

KONTAKTNÍ ÚDAJE REGIONÁLNÍCH PRACOVISŤ RS ČR:

Brno:

Dům odborových služeb,
Malinovského nám. 4 – kancelář 414
Telefon: 532 269 414
e-mail: poradna.brno@rscr.cz
Vedoucím regionálního pracoviště je
JUDr. Eliška Skuhrovcová.

Hradec Králové:

Dům odborových služeb,
Gočarova 1620 – kancelář 405
Telefon: 495 521 048
E-mail: poradna.hradec.kr@rscr.cz
Vedoucím regionálního pracoviště je
Prof. RNDr. PhMr. Jan SOLICH, CSc.

Ostrava:

Ostrčílova 4/2691, 5. patro
Telefon: 599 445 532
E-mail: poradna.ostrava@rscr.cz
Vedoucím regionálního pracoviště je
Ing. Oldřich POSPÍŠIL.

Plzeň

Právní poradenství starobním důchodcům:
Tomanova 5, 4. poschodí, každý čtvrtek
od 14 do 17 hodin. Objednávky předem
jsou možné na tel. číslo 377 421 619
každé pondělí v době od 9 do 12 hod.
a každou středu od 14 do 17 hod.

UPOZORNĚNÍ

Svoje osobní návštěvy v poradnách si předem domluvejte telefonicky. Vyhněte se nepříjemným situacím, kdy očekávanou pomoc kvůli nepřítomnosti příslušného odborníka nedostanete.

POZN.: Ve všech poradnách lze zakoupit aktuální Dobu seniorů!

David Rath k reformě zdravotnictví

Vláda žije v jiném světě

V Době seniorů se snažíme přinášet co nejvíce informací k obsahu připravovaných vládních reforem. Na téma reformy ve zdravotnictví jsme hovořili s bývalým šéfem tohoto rezortu MUDr. Davidem Ráthem.

■ *Vaše strana zdravotní reformu ve vládním podání odmítá. To je všeobecně známé. Co Vám na ní, jako lékaři a bývalému ministrovi zdravotnictví a tudíž člověku znalému poměrů, obecně vadí nejvíce?*

Změny, které přináší, nic nezlepšují, nejsou ve prospěch pacientů ani zdravotníků. Znamenají pouze fakt, že pacienti budou muset platit mnohem více než dnes a za to nedostanou nic lepšího ani nic navíc, také zdravotníci si své platy nepolepší. Vládní návrhy zvýší i chaos a nepořádek v celém zdravotnictví.

■ *Budu se tedy ptát na konkrétní věci. Váš nástupce tvrdí, že reforma povede ke zlepšení postavení pacienta. To chce přeče každý... Říká to také i velká část médií. Co na tom vadí ČSSD?*

nické služby se přitom vůbec nevylepší, tudíž neví, o jakém zlepšení postavení pacienta ministr mluví. Já jsem na nějaké zlepšení nenarazil.

■ *Zastánci reformy tvrdí, že povede k úsporám.*

Na druhé straně zvyšují DPH, což povede ke zvýšení nákladů ve zdravotnictví.

Připadá mi to jako chození v kruhu. Co si o tom myslíte Vy?

Je to základní filozofie reformy již od dob Topolánka a Julínka, kterou současná vláda převzala. Topolánek s Kalouskem sebrali zdravotnictví 8 miliard ze státního rozpočtu a zavedli poplatky zhruba ve stejné výši. Jediný rozdíl je, že to místo státní pokladny zaplatili nemocní lidé. Teď je to stejné. Zvýší se DPH, všechno se zdraží, zdravotnictví bude tedy muset zaplatit víc, a tak vláda toto břemeno přesouvá na nemocné lidi.

■ *Hodně se diskutuje o rozdělení péče na standard a nadstandard, což by mělo vést*

nepoužívá standard a nadstandard, ale hovoří o péči laciné a ekonomicky náročné. Mám z tohoto plánu docela obavy.

■ *Pokud vezmu čistě obsah toho chystaného rozdělení, nehrozí tu omezování práva*

■ MUDr. David Rath

na bezplatnou péči, i proto, že není jasné, kdo a jak bude určovat, co je standard a co ne. Nehrozí tu mj. něco podobného jako v případě cen léků, kdy to bylo a dále je na libovůli SÚKL (red: SÚKL = Státní ústav pro kontrolu léčiv)? Bohužel máte pravdu, popsal jste to dokonale, vše toto skutečně hrozí a nejspíš i nastane.

■ *Když jsme u léků, tak tam by na receptu už neměl být název léku, ale účinná látka. Je to za situace, kdy jsou ceny léků různé, cesta k proklamovaným úsporám?*

Je to velmi nebezpečné, protože existují desítky chemicky shodných léků, které mají ale od výrobce jiný název. Povede to k tomu, že lékař napíše chemický název, ale pacient lék bude znát pouze pod tím firemním názvem, který je známější a lépe se pamatuje. Tudíž povede to k tomu, že pacient bude brát tentýž lék třeba dvakrát třikrát současně, ale nebude si toho vědom. Bude si myslet, že užívá jiné léky, neboť se jinak jmenují. Výrazně tím stoupnou vedlejší účinky léků, které mohou způsobit zdravotní potíže nebo dokonce smrt.

■ *Vláda hovoří o tom, že zvýšení poplatků u specialistů a v nemocnicích je sociálně únosné. Už i proto, že třeba za cigarety a alkohol prý vydáváme daleko více... Nevím, ale znám osamělé důchodce, kteří se děsí toho, že by museli dlouhodobě do nemocnice, protože i v případě úspor by po čase neměli na nájem. Myslíte, že i to by mohlo nastat?*

Nastává to již dnes a s neustálým zdražováním zdravotní péče se to bude dotýkat postupně většího množství lidí.

■ Exministr Rath během jedné z četných besed na téma reformy ve zdravotnictví

Slova jsou slova a skutky jsou skutky. Skutky jsou zatím takové, že pacienti víc doplácejí na léky. Už prakticky nenajdou takový, který by byl plně hrazený. Budou platit skoro dvojnásobně za pobyt v nemocnici, platí za každou návštěvu u lékaře. Zdravot-

k tomu, že do systému přitečou peníze. Mně to spíš připomíná dobu, kdy pro privilegované byl Sanops, jen dnes to má být o penězích...

Je skutečně nejasné, co bude tím standardem a co už ne. Ministerstvo navíc

Je to velice necitlivé a ukazuje to na to, že členové vlády žijí v jiném světě a nechtějí vidět, že mnoho lidí na tom není ekonomicky dobře.

■ **Autoři vládní reformy argumentují i tím, že vytvoří transparentní prostředí, které povede k celkovému zlepšení a zefektivnění našeho zdravotnictví.**

Zeptám se vás opět především jako bývalého ministra: myslíte si, že tím, co reforma obsahuje, se dá vyřešit třeba nákup zbytečných přístrojů nebo zkontrolovat, zda zvýšení poplatků vede i ke zkvalitnění péče o pacienty? Není to spíš tak, že na tohle reforma v současné podobě tak trochu pozapomněla?

Opět máte naprostou pravdu. Reforma je krokem zpět k horšímu a méně dostupnému zdravotnictví. To je bohužel trend, který nastartoval už Topolánek s Julínkem a pokračuje v něm Nečas a Heger.

Ptal se

František VONDERKA ■

Zeptejte se ministra sami

Píšeme o tom i na jiném místě: jedním ze současných cílů Doby seniorů je přinášet co nejvíce informací k chystaným reformám a to ze všech stran. Důvodem je to, že se reformy tak či onak budou dotýkat našich čtenářů, tzn. jak současných důchodců tak i seniorů a seniorek, kteří to mají do důchodu už jen za pár let. Kroky, které se chystají v sociální oblasti, pocítí celá společnost. I proto je otevřená a detailní debata k nim tak důležitá. Jedině ze všech faktů si lze utvořit svůj názor na věc a vyjádřit ho následně třeba při volbách.

S ministerstvem práce a sociálních věcí jsme se proto dohodli, že čtenáři Doby seniorů dostanou ojedinelou možnost: mohou své otázky k chystaným reformním krokům v oblasti tohoto rezortu položit sami. A sice tak, že je písemně nebo elektronickou poštou do 10. 9. zašlou do redakce Doby seniorů (příslušné adresy najdete na str. 3).

My otázky následně seřadíme a předáme ministrově Jaromíru Drábkovi. Máme slíbeno, že odpovědi si budete moci přečíst už v říjnové Době seniorů. Otázky

se mohou týkat důchodové reformy, valorizace, metody jejího stanovení a dalších chystaných opatření. Ministrově předáme takové otázky, které budou věcné a slušné. Věříme, že v případě našich čtenářů to budou úplně všechny.

Ministr bude odpovídat čtenářům Doby seniorů

(fav) ■

RS ČR v číslech a činech

Rada seniorů ČR zveřejnila v uplynulých dnech svoji výroční zprávu za rok 2010. Vybíráme z ní některá podstatná fakta.

Přijímáním nových členů pokračovalo i v roce 2010 rozšiřování členské základy Rady seniorů ČR. Ke konci roku 2010 tak byla Rada seniorů ČR konfederací 20 organizací s celostátní působností, tří organizací s regionální působností, 28 klubů důchodců, pěti rad seniorů statutárních a ostatních měst. Pod společnou střechou Rady seniorů působí organizace, které dohromady vykazují zhruba 320 000 členů.

Také loni se konala řada politických jednání a to jak s vládou, tak s opozicí. Představitelé Rady byli přijati i prezidentem republiky. Rada seniorů ČR je rovněž mezirezortním připomínkovým místem, tj. participuje na tvorbě právních předpisů zpracovávaných ministerstvem práce a sociálních věcí, ministerstvem zdravotnictví a ministerstvem pro místní rozvoj. V roce 2010 bylo výše uvedenými ministerstvy k připomínkování předloženo sedm návrhů právních předpisů. K nim uplatnila Rada seniorů ČR 19 zásad-

ních připomínek a zpracovala 16 legislativních návrhů.

Navrhovanou valorizaci penzí 2011 tak např. Rada seniorů označila za nedostačnou a požadovala plně vykompenzovat očekávaný růst životních nákladů důchodců za léta 2010 a 2011, tj. průměrnou starobní penzi navýšit nikoliv o navrhovaných 371 Kč, ale o nezbytných 638 Kč. Kriticky se vyjádřila rovněž k výši tzv. příspěvku na bydlení a stanovisko zaujala i k problémům, spojeným s deregulací nájemného. S návrhy ale přišla také např. k dotačnímu programu na podporu seniorských a proseniorských aktivit. Vláda premiéra Nečase ale žádný z návrhů RS ČR neakceptovala.

V loňském roce Rada seniorů rovněž posilovala působení v regionech. Ustavování a činnost krajských rad seniorů pozitivně

ovlivnilo uzavření Memoranda o spolupráci s Asociací krajů. Regionální zastoupení byla vytvořena v 6 krajích.

Jednou z klíčových součástí činnosti Rady seniorů bylo bezplatné poradenství a pomoc seniorské populaci. Poradny působily v Praze, Brně, Ostravě, Hradci Králové a poradenství a pomoc byly poskytovány v otázkách sociálních, právních, bytových a také počítačové gramotnosti.

Ze zasedání jihomoravské krajské rady seniorů v Brně

Výroční zpráva Rady seniorů ČR je v plném znění vyvěšena na webových stránkách www.rscr.cz, kde si ji zájemci mohou kdykoli i stáhnout.

(fav) ■

Jubileum oslavuje práci

Novinář a spisovatel Miroslav Sígl patří ke generaci autorů, kteří po roce 1968 upadli do nelibosti a nesměli psát. Snad právě proto o to víc tvoří po roce 1989. Jako by se snažil vyplnit vynucenou mezeru, vydal od listopadu 1989 celkem 30 svých knížek, z toho devět básnických sbírek. Je zastoupen také v mnoha sbornících, u některých byl i jejich editorem. Ve čtvrtku 25. září oslaví svoje 85. narozeniny.

nické podobě na internetu s automatickým obracením jednotlivých stránek. Jde o následující tituly: **O kom – o čem** (novinářská a literární žeň z let 1938-2011), která má 576 stránek a na internetu ji najdete na adrese: <http://msigl.pageflip.cz>.

Druhou je kniha **Od koho – komu** (dokumentace a korespondence autora rovněž z let 1938-2011), obsahuje 382 stránek pod doménou: <http://msigl-korespondence.pageflip.cz>.

a knihkupcům, jsou elektronické knihy jednou z cest, jak zabránit tomu, aby i hodnotná literatura nezůstala ležet v regálech a nakonec neskončila v levném výprodeji či ve sběru. Knihy na internetu mohou být „zavěšeny“ libovolně dlouho, dostane se k nim každý čtenář kdekoliv na světě, jak o tom svědčí první ohlasy na knihy Miroslava Sígl, které přišly z Kanady a USA od našich krajanů. Miroslav Sígl i letos nezůstal jen v poloze dokumentaristy: pro své přátele vydal ještě tištěnou sbírku veršů pod názvem **Mým přátelům**, vybavenou ilustracemi akademického malíře Věroslava Bergra. Jde o bibliofilské vydání o 26 stranách.

Opět uprostřed práce: ke svému letošnému výročí vypravil do světa hned dvě knihy, ovšem nikoli tištěné, ale v elektro-

V době, kdy finanční náklady na vydávání tištěných knih jsou dosti vysoké, stejně tak marže velkoobchodním distributorům

(red) ■

ŘECKO 12 – 14 DNÍ
apartmány u moře s bazénem

cena 4 500–7 700,-Kč
včetně dopravy

www.cklotos.cz
Tel: 466 985 652

Katalog zdarma

POSLEDNÍCH NĚKOLIK MÍST.
SLEVY PRO DĚTI A SENIORY.
ODJEZD Z PRAHY, H.K., PARDUBIC, BRNA.

Bývalí přátelé ji zavrhli

Ve věku 83 let zemřela v pondělí 8. srpna v pražské léčebně dlouhodobě nemocných na Malvazinkách divadelní a filmová herečka a komunistická politička Jiřina Švorcová. Pocházela ze čtyř dětí. Vystudovala pražskou DAMU a v letech 1951–1990 působila na scéně Divadla na Vinohradech. V 70. a 80. letech byla předsedkyní Svazu českých dramatických umělců, a to až do jeho rozpuštění v roce 1989. Po roce 1968 se silně politicky angažovala, což ovlivnilo i její hereckou kariéru. V roce 1976 byla zvolena do Ústředního výboru KSČ. Veřejnost si zapamatovala zejména její prezentaci tzv. Anticharty, což byla podpisová akce odpůrců Charty 77 z řad

významných osobností kulturního života, kteří tak vyjádřili lojalitu komunistickému režimu. Svě názory nezměnila ani po jeho pádu. V roce 1996 kandidovala neúspěšně za KSČM do Senátu.

Z jejich divadelních rolí lze uvést Olgu v Čechovových Třech sestřích (1979) či Melánii z Topolových Hlasů ptáků (1989). Před filmovou kamerou poprvé stanula ve snímku Král Šumavy (1959), později hrála hlavně v seriálech: (Žena za pultem – 1977, Okres na severu – 1980 či Gottwald – 1986). Když se nyní o ní a Ženě za pultem měl točit dokument,

odmítli v něm vystoupit její bývalí kolegyně Simona Stašová, Daniela Kolářová,

Jaromír Hanzlík a seriálové děti Jana Boušková a Jan Potměšil. „Úplně mně to vyrazilo dech. Když jsme točili, byli jsme báječní kamarádi. Nikomu nevadilo, že inklinuji ke komunistům,“ světovala se Švorcová novinářům a dodala: „Víte, moje vyznání je jen moje. Nikdy jsem ho v herectví neuplatňovala. Pokud mě dnes lidé rádi vidí, jsem šťastná. Ale kolegové, kteří se ode mě distancovali, mě pospíšili do hrobu. To je smutek. Oni se totiž báli říct: Je to komunistka a tak tam nejdem! A to je příšerné. Kdyby řekli pravdu, vážila bych si jich. Takhle mi jich je jenom líto.“

(fav) ■

S aktivitou až do Lausanne

Být fit není prý až tak náročné, chce to však nelenit a občas se proběhnout, zaplavat si či si s přáteli zahrát třeba ping-pong či cosi jiného. Svě o tom mohou mluvit třeba už senioři, jinak i členové městského klubu z Karviné, 71letý Leo Osuchowski, Josef Szajtar, ale také 73letý Ruda Górecki, co ještě nedávno s kamarádem urazili cestu z Prahy do Karviné na jízdních kolech, a mnozí další, z nichž nemůžeme opomenout bývalého „domácího“ z domečku, sídla karvinského městského klubu se-

niorů, zanedlouho již 80letého Vaška Sládka, který ještě stále se svými přáteli

ském olympijském městě Lausanne zúčastnili na olympijském stadionu Pontaise

li-turisty zdolává – byť už ty méně náročnější – túry po vrcholech Moravskoslezských Beskyd.

Pánové Leo Osuchowski a Josef Szajtar však jsou i karvinskými Sokoly, a spolu s dalšími čtyřmi muži a devíti ženami, členy TJ Sokol Karviná, se ve Švýcar-

14. gymnastařady. Ta je jedním z největších svátků milovníků světové gymnastiky. Všichni si z oněch sedmi červencových dnů odnesli spoustu hezkých zážitků, ať už z pestrého průvodu 23 000 účastníků z 54 zemí pěti kontinentů, ale i z následného, více než tříhodinového, programu cvičení, kdy teploměr ukazoval ve stínu až 32 stupňů Celsia. Karvinští Sokoli předvedli cvičení na skladbu Kontrasty a jistě si mezi osmnácti účinkujícími kolektivy gymnastů z deseti zemí světa při svých hromadných vystoupeních ostudu neudělali.

Jaroslav BŘOZA ■

Přání se jí nesplnila...

V noci z 3. na 4. srpna 2011 byla zavražděna ve svém domě v Brně-Obřanech talentovaná spisovatelka Simona Monyová (44). Byla ubodána, policisté na místě činu zadrželi manžela Borise Ingra, který je hlavním podezřelým. Po tragédii zřejmě v sebevražedném úmyslu vyskočil z okna. Úspěšná brněnská spisovatelka celkem vydala 25 knih, byla podruhé vdána a měla tři syny. Osobní život jí ale moc nevyšel. Manžel, který zřejmě mj. neunesl její úspěch, ji údajně řadu let brutálně týral. Bulvární média, která se opět doslova rochnila v tragédii, přišla s tím, že o svých problémech se svěčovala i přátelům, nikdo je prý však nebral vážně. Zdá se, že vlastní život se odrazil i v její tvorbě: Simona Monyová ostatně sama přiznávala, že při psaní vychází ze své fantazie, ale i ze zkušeností svých a svých kamarádek. Zřejmě ty vlastní postupně převládly.

V letošním roce jí vyšly dvě knihy - „Citová divočina“ a „Srdcebohy“. Své říkají už názvy, titul „Srdcebohy“ na svém webu představila následovně: „Je to příběh plný vášně, intrik, touhy, žárlivosti, sexu, paniky ze stárnutí, osobní nezralosti, lži a pomstychtivosti.“

Měla ráda modrou barvu, hudbu Vladimíra Mišíka, židovskou literaturu, kopretiny, motorismus, slunečné počasí, krvavý steak a „Tullamorku“. Nesnášela, podle svých slov, lež, davovou psychózu, stereotyp, MHD, vlastní nedokonalost, ranní vstávání, hypochondry a sladká jídla.

Simona Monyová měla srdce i pro seniorské hnutí. Mnoho let spolupracovala s brněnským internetovým serverem Třetí věk, určeným seniorům a důchodcům, a zveřejnila na něm řadu svých povídek a fejetonů. V povídce Svět patří mužům, zveřejněné na tomto serveru 6. 2. 2009

Ize číst i tato slova: „Právě se vdávám. A hrozně si přeji, aby moje manželství nezemřelo po pár letech na úbytě, jako v dnešní době umírá poměrně záhy každé druhé, přeji si, aby jednou bylo staré. A v duchu si slibuji, že pro to udělám maximum. ...Budou tolerantní, trpělivá a starostlivá. Budou úplně jiná než máti Vichřice, která lítala po domě a křičela na tátu z plných plic kvůli maličkostem. Moje dlouhodobé manželství nesmí připomínat peklo, musí to být ráj.“

(red) ■

Sjednávání nájemného z bytu

Novelou občanského zákoníku, která byla vyhlášena ve Sbírce zákonů s datem 25. května 2011 zákonem č. 132/2011 Sb., došlo mimo jiné též k zásadní změně při jednání o výši nájemného z bytu. Podle nové právní úpravy občanský zákoník upravuje postup takto: „Nedošlo-li ke sjednání nájemného dohodou, může pronajímatel písemně navrhnout nájemci zvýšení nájemného. Souhlasí-li nájemce s návrhem na zvýšení nájemného, zvyšuje se nájemné počínaje třetím kalendářním měsícem po doručení návrhu. Nesdělí-li nájemce pronajímateli písemně do dvou měsíců od doručení návrhu, že se zvýšením nájemného souhlasí, má pronajímatel právo navrhnout ve lhůtě dalších třech měsíců, aby výši nájemného určil soud. Obdobný postup se bude týkat i postupu při návrhu nájemce na snížení nájemného. Uvedená ustanovení se nevztahují na určení nájemného u družstevního bytu.

Novela občanského zákoníku pro sjednávání nájemného nabyla účinnosti dnem vyhlášení, tj. 25. květnem 2011 pro tu část území České republiky, kde skončila platnost zákona č. 107/2006 Sb., o jednostranném zvyšování nájemného k 31. prosinci 2010. Tam, kde skončí platnost zákona č. 107/2006 Sb. až k 31. prosinci 2012, nastane účinnost úpravy sjednávání nájemného k 1. lednu 2013.

V současné době probíhají lhůty ke sjednání nájemného na základě písemných návrhů pronajímatelů. Na poradny

Sdružení nájemníků ČR se obrací každý měsíc stovky nájemců, ale též pronajímatelé, mezi nimi odborní pracovníci bytových odborů měst a obcí s nájemními byty, o výklad a upřesnění postupu v procesu sjednávání nájemného. Právě z tohoto důvodu se podrobněji k tématu vrátíme formou dotazů a odpovědí.

Jak lze zjistit místně obvyklé nájemné?

Nová právní úprava umožňuje, na rozdíl od minulé praxe plošného stanovení nájemného na určitém území, zohlednit v nájemném kvalitu konkrétního bytu, tj. polohu, stav bytu, vybavení bytu, velikost bytu a druh bytového domu a typ bytu. V jednom domě mohou být byty různé kvality a s různým nájemným. Nejpresnějším stanovením nájemného je znalecký posudek na konkrétní byt. Pokud se pronajímatel s nájemcem dohodne na společném znalci, je to cesta k dosažení dohody o nájemném a zabránění případnému soudnímu sporu včetně důsledků z rozhodnutí soudu s účinností od podání návrhu k soudu.

Existují i další metody orientace v místně obvyklém nájemném, které se často dlouhodobě osvědčují i v sousedních zemích, např. Německu či Rakousku.

Mapy (zrcadla) nájemného.

Zpracování těchto „map“ je však dlouhodobou záležitostí, protože obsahují údaje smluvně sjednaného nájemného v jednotlivých lokalitách. V ČR proces

teprve začíná a údaje v cenových mapách jsou zatím převážně u nově pronájemných bytů, dohody o změně nájemného za trvání nájmu se doplňují průběžně.

Porovnání se třemi srovnatelnými byty.

Porovnávat lze byty ve stejné nebo srovnatelné obci, srovnatelné i relevantními znaky domu a bytu. Nelze přihlížet jen k nabídkovým cenám inzerovaných realitními kanceláři nebo přímo vlastníky bytů. Dle našich zkušeností jsou výše skutečně sjednaného nájemného cca o 20 % nižší než nabídky.

Názor realitního makléře.

Seriózní realitní makléř by měl podle nabídky lokálního trhu vyjádřit kvalifikovaný odhad nájemného na konkrétní byt.

Znalecký posudek.

Jak je popsáno výše, jde o neobjektivnější metodu. Problémem je ekonomický náklad za posudek a omezená kapacita znalců v oboru.

Jiné způsoby.

Např. odborné konzultace, údaje na internetu, odborné publikace aj.

Pro úplnost je třeba zdůraznit, že v případě soudních sporů bude na příslušném soudu, aby posoudil předložené důkazy a návrhy.

Připravuje **JUDr. Jitka KOCIANOVÁ**

*(Dokončení v říjnovém vydání DS)
Stránku připravujeme ve spolupráci se Sdružením nájemníků ČR (SON).*

Vizitka

Sdružení nájemníků ČR (SON) je jednotnou organizací (občanským sdružením) působící na celém území ČR. Při uplatňování svých programových cílů využívá též poznatků z členství v Mezinárodní unie nájemníků (IUT), spolupráce

se státními orgány a orgány samosprávy všech stupňů a právníky i fyzickými osobami, které mají podobné cíle. Je členem RS ČR. Kromě jiných činností provozuje 39 poraden s cílem poskytovat odborné konzultace a právní pomoc potřebným nájemcům i ostatním uživatelům vlastních bytů. V úzké součinnosti se Sdružením bytových družstev a společenstvím vlastníků ČR od roku 2002

rozšiřuje činnost Celostátního informačního centra pro bydlení (CICB) s podporou Ministerstva pro místní rozvoj. Pobočky centra poskytují informační servis v 10 krajských městech. Předsedou Sdružení nájemníků je Ing. Milan Taraba. Poštovní adresa centrály: Sdružení nájemníků ČR, nám. W. Churchilla 2, 113 59 Praha 3. Podrobnější informace lze najít na www.son.cz

PC poradna

SMS – lapkové na internetu

Internetem se nedávno šířil fenomén jménem GSM Locator. Nová služba slibovala vypátrání jakéhokoliv mobilního telefonu během pár vteřin podle telefonního čísla. Vše vypadalo vcelku reálně. Služba se šířila pomocí emailového spamu, do vybraných schránek dorazily i tři čtyři e-maily denně s upozorněním na „moderní verzi oblíbené aplikace Locator pro sítě GSM třetího pokolení“. Pokud člověk kliknul na odkaz v těle zprávy, dostal se přes různé znějící adresy na jednu jedinou: GSMLocator.net.

Tato stránka pak slibovala vypátrání jakéhokoliv mobilu po zadání jeho telefonního čísla. Služba se přitom tvářila, že spolupracuje přímo s tuzemskými operátory. Ale ono tomu tak skutečně nebylo. Ve skutečnosti stránka sloužila jen k vylákání peněz z přehnaně důvěřivých a možná i zvědavých lidí. Pokud totiž služba uznala telefonní číslo za relevantní (ne všechna čísla systémem prošla), zahájila zdánlivý proces vyhledávání. Po pár sekundách ale namísto dané polohy telefonu zobrazila výzvu k odeslání tzv. PREMIUM SMS v ceně 79 korun. Tak měl zákazník získat kód, aby mu aplikace

zobrazila hledanou polohu. Jenže v tu chvíli začal nekonečný kolotoč, který měl stejný princip, jako u nedávno odhaleného podvodu s údajným milio-

novým dluhem. Otázky typu „Je vám 18 let?“ či „Souhlasíte s podmínkami?“ nabádaly k odeslání dalších SMS v daném formátu. Každá taková zpráva přitom, ačkoli to nebylo nikde uvedeno, stála již zmíněných 79 Kč. Než jste se dostali na konec SMS komunikace, poslali jste neznámému podvodníkovi stovky korun. A dostat je zpět bylo téměř nemožné. I proto nabádají odborníci i policie k opatrnosti a lidi varují, aby podobné nabídky raději ignorovali nebo je alespoň dostatečně ověřili. Stejně jako u obdobných falešných zpráv by měla být prvním varováním špatná čeština. Navíc podle českého právního systému

dostanou zřejmě své peníze zpět. Jde tak o jeden z mála případů, který má šťastný konec. Nadále ale platí: v případě podobných nabídek se vždy řiďte zdravým selkým rozumem!

by služba typu GSM Locator - pokud by ovšem skutečně fungovala - byla nelegální. Naráží totiž na ochranu osobních údajů.

Jak tedy poznat podvod na internetu? Obvykle neumí dobře česky a vždy se tváří bezplatně.

O podvodné akci byl informován i poskytovatel prémiových SMS a webová stránka

GSM Locatoru byla zablokována. Ale na podobném principu fungují i stránky další, např. falešné IQ testy, které vás nechají půl hodiny vyplňovat odpovědi, aby vám pak oznámily, že pro zobrazení výsledků musíte zaplatit „manipulační poplatek“. Tyto podvodné akce často končí v zapomnění a nacytání zákazníci své peníze zpět už nikdy nedostanou.

Tento podvod se jeho autorem nepovedl. Klienti GSM Locatoru dostali či

dostanou zřejmě své peníze zpět. Jde tak o jeden z mála případů, který má šťastný konec. Nadále ale platí: v případě podobných nabídek se vždy řiďte zdravým selkým rozumem!

Zdeněk HŘEBEJK ■

Rady letem

V DS na základě dohody se Sdružením obrany spotřebitelů (SOS) zařazujeme příspěvky z jeho internetových poraden.

Dotaz: Rozbila se mi koncová hubice u vysavače zn. Zelmer, který je ještě v záruce. Musím do obchodu nosit celý vysavač?

Odpověď: Z právního hlediska nosit do obchodu celý vysavač nemusíte, ale z praktického hlediska je z pohledu řešení Vaší reklamace vhodnější přinést celý výrobek, pokud například bude prodávající ochoten výrobek vyměnit nebo vrátit peníze, bude potřebovat mít od Vás celý vysavač. Pokud reklamujete vysavač jako celek, je vhodnější rovnou přinést k reklamaci celý vysavač.

Dotaz: Může pojišťovna ode mne požadovat už při vytvoření návrhu životního pojištění rodné číslo?

Odpověď: Pojišťovna od Vás může osobní data žádat již při vytváření návrhu životního pojištění, avšak Vy samozřejmě nejste povinen jí je poskytnout, pojišťovna nemá na jejich znalost nárok. Je ale možné, že pojišťovna Vám v takovém případě odepre vytvoření zcela závazného návrhu.

Dotaz: V únoru jsem zakoupil stříbrný plochý náramek a asi před dvěma měsíci začal u kraje zapínání z obou stran od kraje praskat. Zboží jsem odnesl k reklamaci. Reklamaci mi zamítli z důvodu mechanického poškození. Výrobek mi rovnou spravili i když jsem o to nežádal. Naúčtovali si 60 Kč za opravu. Opravu jsem tedy zaplatil. Po týdnu od opravy je vše jak bylo. Z obou stran naprasklé. Prosím tedy jak mám postupovat? Víím, že jsem za opravu platit nemusel, když jsem o ní nežádal, ale to jsem si uvědomil až doma. Zboží je stále ještě rok a půl v záruce. Jak mám tedy postupovat? Příští týden jdu znovu reklamovat a už se odbyť nechám. Jsem dost naštvaný, takže už v klidu nebudu. Jen chci znát svá práva než tam půjdu.

Odpověď: Platit za opravu jste skutečně nemusel, o žádnou jste nežádal a na ničem podobném jste se nedohodil. Pokud jde o další reklamaci, nechte si vše potvrdit písemně - o co jste žádal a jak byla reklamace vyřízena, abyste měl potvrzeno, proč ji případně zamítli a aby to museli zdůvodnit. To je vše, co můžete dělat, pokud ji zase zamítnou s tím, že se jedná o mechanické poškození, pak už nezbude než vyhledat soudního znalce, který posoudí, zda jde skutečně pouze o mechanické poškození (seznam naleznete na adrese www.justice.cz). Ještě při případném zamítnutí můžete zkusit argumentovat tím, že když naposledy vadu odstranili, tak tam nejspíš nějaká byla, tudíž i Vaše předchozí reklamace byla oprávněná a dnes se jedná o tutéž

závadu. Pokud věc opět opraví, ale reklamaci neuznají, pak rozhodně neplatte a věc si žádejte. Nemají právo bez dohody věc opravovat.

Dotaz: Před měsícem jsem reklamoval skůtr zn. Huatian (Čína), vada motoru, prodejce trvá na tom, abych skůtr přivezl cca 80 km. Toto jsem udělal, prodejce měl skůtr přesně 31 dní, než mi zavolal, že je závada odstraněna, mám si skůtr přijet převzít. Ten jsem převzal, ale po ujetí cca 100 km se závada projevila znovu, motorka je nepojízdná. Mohu trvat na vrácení peněz? Náklady na dopravu jsou cca 1200 Kč.

Odpověď: Dle § 598 můžete žádat po prodejci úhradu nákladů spojených s reklamací, peníze jste mohl žádat 31. den, co Vám zavolal ve spojení s odstoupením od smlouvy (fikce neodstranitelné vady). Jelikož jste však svého práva nevyužil, tak musíte věc reklamovat a čekat na třetí stejnou nebo 4. různou vadu, aby Vám na odstoupení od smlouvy vzniklo právo (nebo na pozdní vyřízení následující reklamace).

Výhradní kontaktní adresa SOS je nyní:

Mečová 5, 612 00, Brno. Telefonní kontakt: 543 255 371. Kontaktní emaily jsou sos@spotrebitele.info (obecný); neurocna@spotrebitele.info (předsedkyně SOS); tm@spotrebitele.info (tiskový mluvčí). Elektronickou poradnu najdete na adrese www.spotrebitele.info Kontakt na telefonickou poradnu je 900 08 08 08, dotovaná cena hovoru je 8 Kč/min.

Dovolená bez starostí

7 dobrých rad pro zákazníka cestovní kanceláře

Dovolená je dobou, na kterou se každý těší. Aby vše probíhalo bez problémů, je dobré dbát následujících doporučení:

1. Ověřte si pojištění cestovní kanceláře

Uzavírejte smlouvu pouze s takovou cestovní kancelář (dále jen CK), která je řádně pojištěna proti úpadku. To zjistíte:

- > přímo u CK (*dotazem v pobočce, na webových stránkách nebo v katalogu*)
- > na webových stránkách www.mmr.cz v sekci Cestovní ruch >> Informace pro zákazníky >> Seznamy pojištěných cestovních kanceláří
- > na webových stránkách pojištěven, které jsou oprávněny pojišťovat cestovní kanceláře

Při uzavření cestovní smlouvy je CK povinna předložit zákazníkovi na jeho žádost k nahlédnutí doklad o pojištění CK proti úpadku.

2. Věnujte pozornost katalogu a cestovní smlouvě

Při výběru zájezdu si pečlivě všimněte veškerých informací napsaných v katalogu, popř. na internetu

Před podpisem si řádně přečtěte cestovní smlouvu. Ta musí mít vždy písemnou formu, její návrh Vám předkládá CK. Smlouva musí obsahovat:

- > kdo je smluvní stranou (*Vy a CK*)
- > vymezení zájezdu (*termín zahájení a ukončení zájezdu, uvedení všech poskytovaných služeb, místo a doba jejich trvání, je-li součástí zájezdu ubytování, doprava, vč. například zajištění transferu k/od hotelu, rozsah a druh stravování*)
- > cenu Vašeho zájezdu (*včetně časového rozvrhu plateb a výši záloh*)

Součástí smlouvy mohou být:

- > všeobecné smluvní podmínky CK
- > podmínky obou smluvních stran pro stornování zájezdu (*viz podmínky pro uplatnění storna ve Všeobecných smluvních podmínkách konkrétní CK*)

V cestovní smlouvě si můžete dohodnout i další služby a podmínky (*jako např. fakultativní výlety, výhled z okna na moře, dietní stravu, příplatek za jednolůžkový pokoj, pronájem automobilu atd.*)

3. Znejte přesnou cenu svého zájezdu

Cestovní kancelář musí zákazníkovi sdělit konečnou cenu zájezdu, platnou v okamžiku podání informace, resp. v okamžiku podpisu cestovní smlouvy.

Pokud je cena zájezdu tvořena několika složkami, musí CK uvést aktuální cenu oddělených složek (*zejména cenu leteckých zájezdů v souvislosti s možnými výkyvy ceny ropy či palivových příplatků*).

4. Pojistěte se

Nezapomeňte na zdravotní a cestovní pojištění a přípojištění (*není vždy zahrnuto v ceně zájezdu*). Pamatujte i na možnost pojištění pro případ stornování zájezdu (*jinak Vám hrozí stornopoplatky, i když budete nuceni odstoupit od cestovní smlouvy ze sebevážnějších důvodů*).

5. Chtějte podrobné informace

Nezapomeňte, že 7 dní před odjezdem Vám je CK povinna poskytnout písemně další podrobné informace o všech skutečnostech, které jsou pro Vás důležité a které jsou jí známy (*pokud nejsou obsaženy již v cestovní smlouvě nebo v katalogu*).

6. Není hotel jako hotel

... aneb tříhvězdičkový hotel v České republice nemusí vybavením a úrovní služeb odpovídat tříhvězdičkovému hotelu v jiné zemi, proto se raději u své CK vždy podrobně informujte, jaké služby a v jaké kvalitě požadovaný hotel nabízí.

7. Pozor na nekalé, klamavé či agresivní obchodní praktiky některých společností (popř. CK)

Dávejte si pozor na obchodní praktiky některých společností, které v rámci své marketingové strategie:

- > nabízejí výhru na svých předváděcích akcích
- > prezentují možnost členství v „exklusivním“ cestovním klubu (za roční poplatek)
- > členům klubu nabízejí jako bonus zájezdy, plavby apod.

Vyhrajete-li zájezd, ověřte si, co případná výhra obsahuje a co musíte zaplatit (*aby Váš vyhraný zájezd nakonec nestál více, než když si ho v kladu vyberete sami*).

S nekalými obchodními praktikami se můžete setkat i při nabídce timesharingu. *Timeshare (časové spolupodílnictví) je právo za dlouhodobě sjednanou úplatu využívat plně vybaveného rekreačního objektu (např. apartmány, bungalovy, atd.) se standardními službami, vždy během jednoho či více přesně vymezených období během roku po dobu minimálně 1 týdne, jeho další prodej či výměna*.

A hlavně:

Užijte si v pohodě dovolenou a v pořádku se vraťte domů!

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR
E-mail: info@mmr.cz, www.mmr.cz
Najdete nás na Facebooku

SUDOKU

Sdělíte nám číslici a písmena z označených políček?

B				3								5	4		
						A	6	E	D	5	1	F	7	0	
	4	7	C					B		9			6	E	
	0					2	A			4	D	B			
2	B	1	E	0				4							
	9	A		5	D				3	C		8			
D				E		9			F	0		4		2	
	F	4	3	1				8	2	A			5		
E			4	C	5	6						F		1	
						F		1				C	0	2	6
C	7						B						D		
8				A			0	5		6					
			D											0	5
F	8	2		9	C		6		0	D	E			3	B
	6			8	B	A			3	2		C			7
A							7	5	9	4	1		6	8	

JEŽEK A ZAJÍC

Ježek se zajícem krácejí po lese. Ježek nese jablíčka a zajíc mrkvičky. Zajíc si stěžuje, že jeho mrkve jsou příliš těžké. Ježek se na něj podívá a říká: „Nač si pořádk stěžuješ, prosím tě? Kdybys mi jednu mrkev dal, nesl bych dvakrát tolik kusů co ty. A kdybys mi jedno jablko vzal, nesli bychom stejný počet kusů.“ Kolik nese zajíc mrkvi a ježek jablek?

VÝHERCI NAŠICH SOUTĚŽÍ

SUDOKU (8) Anna Šejplová z Ostravy; **PŘESMYČKY** (Miroslav Kalousek, Radek John, Petr Nečas, Alexandr Vondra, Miroslava Němcová, Vít Bárta, Pavel Drobil, Kristýna Kočí) Věra Rybová z Hradce Králové; **LIŠTOVKA** (Srpen k zimě hledí a rád vodu cedí) Vladimíra Batistová z Volar; **Volné vstupenky na veletrh SENIOR** (Dny seniorů): Jaroslava Valášková z Prahy, Arnošt Staněk z Dačic, Hana Homonajová z Prahy 3, Alexandra Hauzrová z Rumburku, Miroslava Dvořáková z České Lípy, Jaroslav Veselý z Prahy 9, František Halamka z Prahy 10, Milena Paterová z Jincí, Eva Hoffmannová z Prahy 6 a Zlatuše Černá z Prahy 1; **LÉČIVÝ POBYT**: (Mistr Jan Hus) Ludmila Tesařová z Ostravy – Poruby. V závorkách jsou uvedena správná řešení. Všem výhercům blahopřejeme. Důležitá zpráva pro všechny soutěživé čtenáře: První výherkyně léčivého pobytu paní Pačesová kvůli vážnému onemocnění manžela poukaz vrátila. Protože nelosujeme náhradní výherce, budeme o poukaz tedy hrát znovu. Jedná se o týdenní pobyt v hotelu MAS v Sezimově Ústí se všemi léčebnými procedurami. Zdarma ho pro sebe a svého partnera/partnerku získá ten, kdo nám správně odpoví na otázku, který významný český politik měl v Sezimově ústí svoje letní sídlo. Napovíme, že v areálu objektu, který je od roku 2009 přístupný veřejnosti, je návrh s názvem Kazatelna, kde podle tradice kázal Jan Hus a kde se nachází i hrobka této osobnosti.

S úsměvem o zahrádkářích

Přiznávám se, že nevlastním zahrádku, natož pak zahradu. Nevím, co je černucha nebo lobelka a štětku jsem viděl leda snad na E 55. Přesto či právě proto (a také z popudu nakladatele Vladimíra Krigla a ilustrátora Miroslava Pavlíka), jsem si umínil vytvořit úsměvnou knížku pro všechny zahrádkáře. Jakýsi netradiční obrázkový almanach. Vypůjčil jsem si (a pak také vrátil) řadu knih, týkajících se názvu knížky Zahradkář – druh neohrožený.

Vznikla částečně literární a částečně poučná knížka, která má za cíl hlavně pobavit. Jsou zde půvabné verše Františka Hrubína ze sbírky Staroměstský orloj (vycházely loni i v DS), krátké výňatky z knihy Karla Čapka Zahradníkův rok, se svolením Václava Větvíčky ocitované drobné úryvky z jeho úspěšné knihy stále platných fejetonů Něco pro zahřátí duše. Náповědou mně byla i knížka Kláry Trnkové Tajemná vůně koření a nechybí zde ani poznámky z populárního kalendáře Žofky Kanyzové Krásná paní.

Přeji všem čtenářům zahrádkářům příjemné pročitání a objevování a prosím, aby si u toho nevyčítali, co ještě nevěděli nebo nestihli na své zahrádce udělat.

S přáním hodně slunce a tepla

Vráta Ebra

Trio knih, které mě potěšilo

Nakladatelství Práh vydalo moc milou knihu aforismů, citátů, úvah a veršů českých a světových spisovatelů. Dobře vybral Jiří Žáček, stejně pěkně vyšly fotomontáže Miroslava Huptycha.

Ke stále velmi prodáváným patří právem kniha Po Karlově mostě, jejímž autorem je věhlasný znalec Prahy František Dvořák. Rád s ním nyní dojednávám návštěvu – přál bych si, aby byl začátkem příštího roku účinkujícím hostem v mém pořadu v Salmovské literární kavárně.

Opravdu dobře jsem se bavil u knihy Pavla Vašáka Labužnické příběhy aneb Učeň mistra Savarina. Humorné vyprávění, protknuté posbíranými recepty známých i méněznámých kulinářských skvostů, jsem přijal o to více, že autor, velký mácholog byl nejednou podpisujícím hostem na mých autogramiádách. Měl být i hostem v Salmovské literární kavárně a zcela nečekané přešel na stranu většiny...

(veb) ■

Seriál DS k bibli 21*Pesta pouští k domovu*

Boží syn se v lásce obětuje. Dobrovolně rozepne své ruce na dřevě. A stalo se tak. Od počátku miloval svět. Po křtu v Jordánu uslyšel Boží hlas a člověka ze strachu vykoupil a zachránil. Pro naši spásu přijal bolest smrti na kříži a převedl naše duše i těla zázračnou krví k životu. Všichni se můžeme napít z kalicha pravdy.

Ale Izraelité stále ještě putovali a hledali cestu domů, do své vlasti. Téměř rok pobýli pod Sinají, od hor táhli na sever, až k hranici Kenaánu. Na rozkaz Mojžíše vyšlo dvanáct zvěď zkoumat zaslíbenou zemi, aby zjistili, jak je úrodná a kdo v ní vlastně bydlí. I odešli k Hebronu, trhali figy a granátová jablka. Uřízli i ratolest s velkým hroznem vína, dva muži ji stěžl unesli.

Za čtyřicet dnů se k večeru vrátili do tábora. Ukázali plody a vyprávěli neuvěřitelné zkazky o úrodné zemi a nedobytných městech, kolem nichž se tyčí hradby. Obyvatelé za nimi připomínají obry. Ohromných siláků je v kraji mnoho.

bijí a staneme se otroky. Raději umřeme na poušti, anebo, vraťme se do Egypta. – Tehdy promluvil Hospodin k Mojžíšovi – Není lehké z otroků učinit svobodný lid. Všichni viděli zázraky a přesto nevěří. Pověz jim tedy: Jak jste žádali, tak se stane. Dožijete na poušti. Až uplyne čtyřicet let od vyjití z Egypta, uvedu vaše děti do země zaslíbené. –

Izraelité poznali hořkost probuzení před branami země svých praotců. Boží vůle se změnila v ozvěnu pochybovačných a neposlušných řečí, vyvolala řítící se lavinu. Člověk vyjde z otroctví, může se radovat, smát se, výskat a tancovat, ale do země svobody bez Boha sám nikdy nedojde. Tvrdohlavě potáhne břemena z otroctví do otroctví a celý život mu plyne na poušti. Písek je otroctví života. Zlo vychází jako hloupá řeč, sráží se ve strachu přetvářky, putuje ústy a z uší padá i do lidských srdcí a z tepů vykvétá jedovatá, hořká bylina. K zasévání stačí málo. Jediná zlobná myšlenka. Pouhé slovo.

Izraelité se od hranic obry střežené zaslíbené země vraceli do pouště. Dlouhá léta žili ve stanech, kodrcali se písečnými

v hradby rozlícených bojovníků, jiná se zamilovaně tesají do kamene smlouvy života. Od té doby putujeme pouští. Jen

■ Pohled na biblickou horu Nebo z východu.

ti pozorně naslouchající, stateční, věrní a milující Boha, se dostanou do země zaslíbení. Tam vládne radost, svoboda a láska. Poušť je krásná, když pod pískem ukrývá studnu s pramenem živé vody k záchraně věčných poutníků. Kolem zahrady moudrosti stojí vysoký plot mlčení.

Psssst. Tady se napijme. A nahlédneme v tichosti dál.

Po čtyřiceti letech putování pouští přitáhli Izraelští na pomezí vytouženého Kenaánu a stanuli pod horou Nebo. Mojžíš se rozhodl na ni vystoupit, aby aspoň zdálky zahlédl zaslíbenou zemi, domov předků, o němž snil. Teď cítil v srdci, že čas jeho života se naplnil. Očima těkal po davu poutníků. Loučil se s milovanými přáteli. Smál se na děti, které se spokojeně tulily v náručí matek. Vzpomínal na útrapy dlouhé cesty z otroctví. Pak přistoupil k Jozuovi, vložil ruce na jeho hlavu a jmenoval ho svým nástupcem. Požehnal všemu lidu. Rukou pokynul k nebi. Tajemně pohnul závojem svého srdce a z okna duše vyhlédl do kraje naděje, vzpomínek a dobrého poselství. – Nikdy nezapomínejte na Boha – zašeptal a s holí v ruce stoupal výš, až na samý vrchol Nebo.

Seriál DS ke Knize knih pro DS píše

ThDr. Jan SCHWARZ ■

Příště: Mojžíšova smrt

■ Mapa „země zaslíbené“ z roku 1695.

Po vyslechnutí zpráv lid pozbyl odvahy. Celou noc plakal a naříkal. – Proč nás vede Hospodin do té země? Tam nás po-

vlnami, stěhovali se z místa na místo. Už věděli, že pravda na poušti ani ve vodě neutone. Slova jsou vesmír, který kolem sebe vidíme. I malá slůvka se mění

Odhaleno: Čím si pomáhají od bolesti lékaři, když je samotné začnou trápit klouby či záda a nemohou se bolestí pohybovat ...

Při objednání přístroje
řekněte kód DS0911 a
získejte slevu 5%

Čím si pomáhají od bolesti samotní lékaři?

Průměrný věk českého lékaře převyšil 52 let a každý dvanáctý už překonal šedesátku. Vydělávají možná více než my, když se ale ráno probouzejí, zažívají úplně stejné bolesti kloubů, zad a svalů, jako my ostatní.

Řada z nich ale přesto ráno vstává bez problémů, potíže s klouby během dne téměř necítí a i přes vyšší věk mohou dělat téměř vše, co si zamanou. Jak to dělají? Jejich „tajemství“ není ani namáhavé, ani nákladné... a stejné výsledky můžete svému tělu, svým kloubům a páteři nyní dopřát i vy.

Klouby je nebolí, i když jedí, kouří a „sportují“ stejně, jako my

Všichni sice doporučují omezit nezdravé jídlo a více se pohybovat, samotní rádcí ale často kouří stejně, jako my. U oběda si nakládají stejná jídla. A se sportem jsou na tom obdobně. Co tedy dělají, aby účinně snížili bolest kloubů či zad sami u sebe?

Protože nemají čas nazbyt, nechťejí polykat další pilulky a chtějí se vyvarovat vedlejších účinků chemických přípravků, využívají účinnou, ověřenou a bezbolestnou metodu, za kterou dostal její vynálezce Nobelovu cenu.

Pomocí speciálního přístroje BioBeam 940 bolavé místo nasvítí a stejně jako sluníčko pomáhá uzdravit lidskou duši, podobně blahodárně pomáhá tento přístroj pohybovému aparátu tam, kam se slunce nedostane – pod kůží, kde vyvolá léčebné účinky.

Nemusíte se přitom nijak namáhat a můžete se přitom třeba dívat na televizi. Nemusíte polykat žádné prášky. A nemusíte ani měnit svůj jídelníček nebo pohybové návyky.

Žádný „zázrak“ - jen osvědčená metoda, kterou předepisují lékaři po celém světě

Řada pacientů, kteří si účinky vyzkoušeli (viz. dále), mluví sice o „zázraku“, ale žádné kouzlo to není.

Budoucí lékaři se učí o pozitivních účincích této léčebné metody již v prvních ročnících. Zakladatel tohoto léčebného oboru - dánský profesor N.R. Finsen - dostal za svůj vynález Nobelovu cenu. A lékaři po celém světě proto předepisují tuto léčbu pomocí přístrojů BioBeam svým pacientům již mnoho let. (Důkazem účinnosti je i fakt, že léčba těmito přístroji v českých nemocnicích a lázních je plně hrazena ze zdravotního pojištění). Tato léčba je jednoduchá, bezbolestná, bezléková, bez vedlejších účinků a zvládne ji každý.

Proč si kupují domů přístroj, který se jim osvědčil v ordinacích?

Přístroje zn. BioBeam používají pro léčbu pacientů například na odborných pracovištích Fakultní nemocnice Brno, Lázně Jáchymov, Rehabilitační ústav Kladruby a řadě dalších.

Lékaři pracující v nemocnicích mají přirozeně výhodu – profesionální a osvědčené přístroje BioBeam mohou používat „v práci“. Když si ale kupují takový přístroj sami pro sebe a své příbuzné domů, vybírají si opět ten samý. Důvod je prostý: Izraelský výrobce přístrojů BioBeam je totiž vlastníkem patentu na léčbu světelným paprskem 940nm a jako jediný vám tak může tuto klíčovou složku léčebného působení zaručit.

Přístroj na bolest kloubů, který se sám zaplatí

Zatímco ostatní postupy pro boj s bolestí kloubů, zad a svalů po vás vyžadují další a další peníze, za přístroj BioBeam 940 zaplatíte jen jednou... a všechny další léčebné aplikace budou již bezplatné. Nemusíte tak následně docházet za touto léčbou ke svému lékaři, platit za každý zákrok, nemusíte platit regulační poplatky, a pokud získáte přístroj BioBeam 940 za aktuální cenu 5.990 Kč, získáte tak účinného pomocníka na léčbu pohybového aparátu a bolestivých stavů, kterého můžete kdykoliv použít. Na přístroj je poskytována nadstandardní záruka v délce 36 měsíců, kterou si můžete prodloužit až na 6 let.

Co říkají pacienti, které trápí artróza, bolesti zad a kloubů...

„Víc než půl roku jsem chodil po doktorech kvůli velkým bolestem v kříži. Léčbu přístrojem BioBeam 940 mi doporučil známý – před časem si jej koupil a pomohlo mu to. Chtěl jsem si to co nejdříve vyzkoušet - tak mi ho na měsíc půjčil. Na záda jsem BioBeam používal třikrát denně po 20 minutách a večer u televize. Výsledky se dostavily okamžitě. Bolest začala ustupovat a po třech týdnech jsem chodil do práce zase bez problémů. Takže dnes mám BioBeam i já. Svůj vlastní.“ Jan T., 41 let

„Trpím revmatoidní artritidou a BioBeam 940 jsem dostala k vánocím jako dárek od dcery. Pracuje jako rehabilitační sestra. Strojek používám, když se vracím ze zahrádky nebo v zimě, kdy mám oteklé a ztuhlé klouby. Zlepšení si všimla i moje doktorka a díky BioBeamu už nemusím brát tolik léků.“ Marta S., 60 let

„V noci jsem dřív nemohl spát, pořád mě budila silná bolest v rameni. Původně jsem to léčil obstríky, prášky a bolavé rameno jsem musel mazat krémem. Doktor mi předepsal proceduru s BioBeamem 940. Na rehabilitaci jsem vybral všech 10 terapií, které mi předepsal a musím říct, že se to opravdu zlepšilo.“ Karel V., 52 let

„Lčím se na coxarthrosis III. stupně kyčelního kloubu a coxarthrosis II. stupně obou koleníků kloubů. Tyto potíže již trvají skoro 10 let. Nyní používám BioBeam 2x denně po 20 minutách a bolesti se snížily natolik, že mohu jezdit na kole a chodit o jedné holi. BioBeam mi pomáhá také při jakékoliv bolesti z námahy.“ Ludmila S., 67 let

Co doporučují svým pacientům samotní lékaři?

Dotaz pacienta:

„Trápí mne silné bolesti kloubů a bolest v zádech. Lékař mi říkal, že trpím artrózou, revmatismem a že ve vyšším věku tímto onemocněním trpí většina populace u nás. Mám se s tím smířit? To nechci! Po práci, které jsme dostala, mi bývá většinou nevolno a jsou v podstatě jen od bolesti. Po ránu se budím se ztuhlými klouby a nejhůře mi je při změnách počasí. Existuje u nás nějaká možnost - podložená lékařskými studii - jak se léčit doma, aniž bych musela brát zase jen další léky?“

Marie N., 59 let, Praha

Odpovídá MUDr. Josef Pech:

„Popisovanými zdravotními problémy, nejen u nás, skutečně trpí velké množství pacientů. A to i v mnohem mladším věku, než uvádíte. Je to dáno životním stylem, zátěží organismu atd. V souvislosti s uváděnými zdravotními problémy vám mohu doporučit přístroj BioBeam 940, který je vyvinutý a ověřený specialisty v zahraničí a s jehož léčbou zaznamenáváme denně výborné výsledky.“

Přístroj je určen pro léčbu pohybového aparátu, artrózy, revmatismu, bolestí zad, kloubů a svalů, porážkových stavů organismu, zánětů kloubů, slach, atd. Vyznačuje se výraznými analgetickými, protizánětlivými a biostimulačními účinky. Použití přístroje vám účinně sníží bolest a zlepší se vaše pohyblivost. Díky svým léčebným účinkům je u pacientů velmi oblíben. Mohou jej používat i kardiaci, lidé s cukrovkou, či pacienti s cizím předmětem v těle (např. s umělým kloubem, kardiostimulátorem apod.). Své uplatnění nachází také u sportovců a těžce pracujících, neboť v případě zranění či zdravotních problémů podstatně zkracuje návrat do běžného života. Léčba přístrojem je jednoduchá, bezbolestná, bez vedlejších účinků a dokáže pomoci i v případech, kdy nezabírá léčba farmakologická. BioBeam je denně používán na odborných lékařských pracovištích v nemocnicích, lázních, klinikách, rehabilitačních ústavech a je určen také pro domácí léčbu.“

Jak mohu získat tohoto pomocníka v boji s bolestí kloubů, zad a svalů?

BioBeam 940 si můžete prohlédnout, prověřit a také objednat na stránkách: www.BioBeam.cz, telefonicky na tel: 220 99 88 77 nebo poštou na adresu výhradního dodavatele pro ČR (již od roku 1999) Drixon group s.r.o., Roháčova 188/37, PSČ 130 00, Praha 3. Cena přístroje činí 5.990 Kč, můžete jej zakoupit také na splátky od 359 Kč měsíčně, je chráněn tříletou zárukou lhůtou s možností prodloužení na 6 let. BioBeam 940 je schválen pro použití na odborných lékařských pracovištích a je určen také pro domácí léčbu. Přístroj je napájen z elektrické sítě, používán lékaři po celém světě a tak jako pomáhá milionům pacientů, může nyní pomoci vám.

POMŮČKA: KAKAPO, KEEL, UKR	JINAM (NÁREČNĚ)	1.DÍL TAJENKY	BARVIVO NA VEJCE	SLOVENSKÁ PŘEDLOŽKA	PŘIBLIŽNÁ URČENÍ		HRUŘ	DÍLEC PŮDY	ZNALOST	DRUH NETOPYRŮ							
TĚŽKÝ KOV							VOJENSKÝ ÚTVAR										
RYBÁŘSKÁ SÍŤ							ITALSKÁ METROPOLE					DIVČÍ JMÉNO	MOJE	2.DÍL TAJENKY	ZNAČKA TRAKTORŮ		
SOUHLAS				NÁVŠTĚVNÍK KOVONOSNÁ HORNINA					HLUK UCTIVÁNÍ								
SPZ MOSTU			PLEMENO RYTMICKÝ CELEK					DRUH PEČIVA LUPEN									
HANBA							MĚSÍC (KNIŽNĚ) ČÁST OBLIČEJE						LATINSKÁ SPOJKA PŘEVOR				
	ZDE PÁROVÁ VESLICE						NEBOLI SETNINA					KARETNÍ HRA LESNÍ ZVÍŘE					
ČÁST VOZÍČKU					NEDO- PLATEK PĚT TUCTŮ					PAŘÁT PLANETA							
SADA				REVOLVER AFRICKÝ STÁT					OBYČEJ PULZY								PROBĚLKA
MISTROV- STVÍ SVĚTA (ZKR.)			HESLO RANNÍ VLÁHA					CHEMICKÝ PRVEK OKÁZALÁ POCTA									
NAPODO- BENINA							ZNAČKA TUKU NOČNÍ MOTÝL					ZÁPORKA JMĚNÍ					
	ROLETY ČÍSLO						PLEMENO PSŮ PAPOUŠEK SOVÍ					DOBŘÍ NÁPOJ NEMNOHO					
PODVOZEK VOZIDLA					SILNÉ TYČE POUKÁZKA NA ZBOŽÍ					ŠPANĚLSKÝ ARAB PRST							
OZVĚNY				KELTSKÝ PĚVEC SKOTSKÁ SUKNICE					KVĚTEN ZAŘÍZENÍ PEKÁREN					DOSTIHOVÉ SÁZENÍ	RÁDCE MOHAMEDA		
ZNAČKA SPATU			RUDODŘEV ČAJOVÁ RŮŽE					ŠKÁLA BAREV ZN.AUTO- SVÍČEK									
DRUH RÁKOSU							SKUPINA CYKLISTŮ CHEM.ZN. RUBIDIA										
ANGLICKY "LODNÍ KÝL"					3.DÍL TAJENKY							ZNAČKA VYSAVAČŮ					
ISLÁMSKÉ RODOVÉ TRADICE					ODĚV							ZPĚVNÝ PTÁK					

Vyhráli s Dobrou seniorů!

Tajenka z minulého čísla: **Saturnin a znalosti nesou plno radosti.** Ze všech správných odpovědí byli tentokrát vylosováni Marie Kusáková z Vratimova, Květa Johanisová z Prahy, Josefa Holubová z Hranic, Marie Utikalová z Českého Těšína a Jiří Patejdl z Karlových Varů. Všem výhercům blahopřejeme, dostanou knižní dárky od sponzora velké křížovky na str. 14, kterým je pražské vydavatelství Enigma. **Na tajenku z tohoto čísla čekáme do 20. září na známých adresách** (najdete je také v tiráži na str. 3). Přejeme příjemný mozkový jogging při luštění a pak štěstíčko při losování!

Vážení čtenáři,

křížovky pro Vás připravuje redakce čtrnáctideníku Křížovky pro každého.

KŘÍŽOVKY
PRO KAŽDĚHO 8,00 Kč

**V tomto měsíci 6. a 20. září
na novinových stáncích.**

Záhada Starých zámeckých schodů

■ Karel Hašler ve filmu, kde si zahrál sám sebe

Prohřešme se a prozradíme pointu: Pravda je, že slova ke slavné staropražské písničce *Po Starých zámeckých schodech* si napsal roku 1910 sám Karel Hašler (1879-1941). Ale přinejmenším spoluautorem její melodie byl jeho blízký přítel rychnovský rodák Anatol Provazník (1887-1950), v té době 1907-1911 varhaník ve svatovítské katedrále. Na Hašlerova slova napsal melodie k *Nedorozumění* (1907), *Pan Johanes a panna Pavlinka* (1907), *Kde, prosím, jste tu smělost vzal* (1907), *A budu vzpomínat* (1909), *Po Starých zámeckých schodech* (1910), *Raněným srdcím* (1910) a *Prolog kabaretní* (1918).

Anatol Provazník (psaný taky Antonín) se narodil v Rychnově nad Kněžnou v nynější Javornické ulici. Autor 240 hudebních prací byl synem rychnovského regenschoriho Aloise Provazníka. V Rychnově chodil do gymnázia, odtud přešel na varhanickou školu do Prahy studovat skladbu, pak do Berlína radiofonii, až se roku 1929 stal zástupcem šéfa hudebního odboru *Radiojournalu*. A proto i jeho zásluhou byli v něm angažováni Kocourkovští učitelé, kteří se tak stali známými po vlastech českých. No a že Kocourkovští vznikli v Rychnově a že je uvedl Karel Poláček, je taky pravda.

S autorstvím písničky *Po Starých zámeckých schodech* je to ale zamotané: V titulcích filmu *Za tichých nocí*, s romantickým příběhem mladého hudebního skladatele, který se proslaví až v daleké cizině a v němž Karel Hašler jako písničkář zazpíval *Po Starých zámeckých schodech*, jsou uvedeni režisér Zdeněk Gina Hašler

(1909-1972), syn Karla Hašlera, i autor námětu Miloš Havel. Ale u autorů hudby čtete: *Miloš Smatek (s použitím písni Rudolfa Frimla) a Karel Hašler (staropražské písničky složil a zpívá, některé z nich zhudebnil Rudolf Friml) a Vítězslav Nezval (píseň Magnetová hora)*. Že ve filmu ožívá Praha z let 1908-1914 a že sám Hašler si tu zahraje na svá mladá léta a zazpívá jednu ze svých staropražských písniček (tedy tu *Po Starých zámeckých schodech*), je všecko pravda. Jen Anatol Provazník se vytratil...

V knize Rudolfa Deyla *Písničkář Karel Hašler* (1968) je na straně 191 v kapitole *Vlastní hudební tvorba* uvedeno, že autorem hudby i slov k písničce *Po Starých zámeckých schodech* byl Karel Hašler. Na straně 79, věnované roku 1900, se k tomu můžeme dočíst: *Jednou po skončené pochůzce zašel Friml do Niklovky vinárny na Perštýně. Bylo tam hlučno. Hašler měl v kruhu mladých přátel sólo... Jaký údiv se však zmocnil společnosti, když vešla dáma, ustrojená, jako by vystoupila z rámce starosvětského obrazu. Vzduché rukávy upjatého černého živůtku, zdobeného bílými knoflíčky, široký klobouk se splývající plerézou a zvonová sukně dodávaly její plnoštíhlé postavě zajímavého rázu. Byla to sestra nového hosta, klavírní virtuoska Zdenka Frimlová. Černovláška jiskrných mandlových očí, orientálního typu, s pikantní jízvou na horním rtu, ač ne tak výraznou, jako byla ta, která roztínala ret bratrův. Na straně 90 Hašler doprovodil Zdenku domů na Hradčany: *Cítil, že nemůže jít jinudy, než kudy vedl Zdenku na Hradčany. Je to oklika. A!**

Hnal se po schodech jako štvaný. Tudy s ní šel. Tady ji políbil. Na Starých zámeckých schodech... Staré zámecké schody – mazlil se se slabikami a zvolna skandoval: Staré zámecké schody – schody z kamene. Usmál se svému počínání. Je jako student, srdce má zmámené. Má, ovšem, příznával; zmámené láskou. Co se však s ním děje? Třeští? Když docházel k Brusce, zpíval si: „Schody, nejste z kamene, vy nejste, jste z mramoru, vedl jsem po vás princeznu.“ Pocházejte Ma-

■ Skladatel Antonín Provazník v nahrávacím studiu.

lostranským náměstím, ohlédl se k Hradu, zamával kloboukem a výskl si: „Na Starých zámeckých schodech, to by mohla být opravdu hezká pražská písnička. Nevím, nevím, Zdeničko, zda jste mi nedala tip“.

Na straně 97 ale také čtete, že Hašler nosil při sobě sešitek plný hudebních náčrtků a připojoval k nim své rýmovačky. *Až se o nich doslechl mladý skladatel Anatol Provazník. Sám se sice teprve prodíral k úspěchu cestou stejně trnitou jako většina tehdejších mladých umělců, ale nabídl se zhudebnit Hašlerovy verše. Kdyby byl Karlík vyhrál na los, nebyl by zažil větší radost než nad projevem Provazníkovy důvěry.*

Dokončení v příštím čísle.

Za redakci DS dodáváme, že autor téměř detektivního příspěvku Josef Krám (74) převzal 25. 6. v Rychnově n. K. při zahájení festivalu Poláčkovsko léto 2011 z rukou starosty Jana Skořepy a Lubomíra France, hejtmana Královéhradeckého kraje, zlatou medaili Cenu Města Rychnova nad Kněžnou za kulturní přínos pro Rychnov v podobě DVD Průvodce Rychnovem nad Kněžnou. Stále aktivnímu seniorovi alespoň na dálku dodatečně blahopřejeme.

Pomáhal psát historii svobody

Letos oslavil 90. narozeniny. Plukovník v. v. Pavel Vranský, jeden z posledních žijících obránců Tobruku, následně příslušník 311. (československé) bombardovací peruti RAF. Navzdory věku vypráví nadále temperamentně a pamatuje si i nejmenší detaily. Jeho zážitky by jistě vydaly na román. Skromně podanou, ale realistickou kroniku o statečnosti, vlastenectví, demokracii. Nezačala až s nacistickou okupací: „Rodiče měli v Ostravě třípokojevý byt a po roce 1933 jeden pokoj dávali k dispozici utečencům z Hitlerova Německa. Kromě jiných u nás tehdy přespával i Thomas Mann. Emigranti vyprávěli a my jsme z první ruky věděli, jak to v Německu vypadá.

Posádka liberátoru kpt. Protivy před bojovým letem. Pavel Vranský čtvrtý zleva...

I když jsem tehdy byl vlastně ještě kluk, už jsem věděl, co je nacismus a jakou hrozbu představuje.“

Nacistická okupace ani ne osmnáctiletého Pavla zastihla na internátní škole v Kroměříži. „Večer 14. března mi volal otec, že Němci už obsazují Ostravsko. Řekl jsem to klukům a všichni jsme vyrazili na náměstí. Tam bylo několik set lidí, zpívala se hymna, vykřikovala protiněmecká hesla. Kroměřížští Němci začali vyvěšovat z oken prapory s hákovými kříži a my kluci jsme jim je strhávali... Taky někdy začátkem května, když jsem se od známých, kde jsme poslouchali Londýn, vrátil na internát, zastavil mě spolužák a říká - tam nechoď, Němci hledají lidi, co strhávali jejich fangle...“

Místo na internát šel na nádraží a nočním vlakem odjel do Ostravy. Z obavy, že Němci ho doma už hledají, až druhý den informoval rodiče a vyrazil na hranice s Polskem. Na samotě u hranic měl známého, u kterého měl přespát. Jenže právě v tu noc začali Němci celou oblast prohledávat. „Před domem na silnici, stály proti sobě německé nákladáky s rozsvícenými světly, takže tam to nešlo. Ani do zahrady a z ní do lesa. Tam už byla také německá hlídka a jediné místo, kde jsem se mohl schovat byl kurník. To už jsem slyšel, že Němci jsou ve vedlejším dvoře. Vletěl jsem dovnitř a protože jsem měl z domova baterku, rozsvítil jsem ji a říkal si: Tady zůstanu. Slepice

tam seděly na hřebeně a já jsem viděl, že nad nimi je ještě střešní trám. Došlo mi, že na zemi zůstat nemůžu, protože by mě uviděli hned, když otevrou dveře. A tak jsem se šplhal na trám. Slepice z toho šílely. Kdákání, mlácení křídly muselo být slyšet na kilometry. No nakonec jsem seděl nahoře na trámu. A skutečně: když Němci prohledávali dvůr, tak jeden otevřel i dvířka kurníku. Posvítil si ale jen na jeho spodek... Netušil, že nahoře jsem já a klepu se strachy.“

Do Polska přešel druhý den. V Krakově se dověděl, že se v nedalekých Bronowicích z našich emigrantů vytváří vojenská jednotka. Velel jí podplukovník Svoboda, který byl i v jeho odvodní komisi. Cvičilo se však v civilu a s klavíry. Když nacisté přepadli Polsko a padla Varšava, měla se jednotka přesunout do Rumunska. Lehkým vítězstvím opilí Němci bombardovali vlaky, masakrovali přehající civilisty, Pavel viděl střelbu z leteckých kulometů do žen a dětí... V Tarnopolu mají Češi prvního padlého. Do Rumunska nedorazí. Místo toho se dostávají do sovětského zajetí. Nakonec

Moskva internovaným Čechoslovákům, kteří se odvolávají na smlouvu z roku 1935, povoluje po skupinách odchod na

Střední východ. Pavel odchází v té předposlední v dubnu 1941. V SSSR zůstává jen Svoboda, který chce vojenský odboj organizovat i z této země.

Plk. v. v. Pavel Vranský je stále aktivní v seniorském hnutí.

Pavel se dostává do jednotky pplk. Klapálka. Zažívá výcvik ve zbrani, první nasazení v západoegyptské poušti. Odsud putuje do Sýrie, kde bojuje proti francouzské cizinecké legii, podřízené kapitulantské vládě ve Vichy. V řadách Légion Étrangère přitom jsou i Češi... Po porážce legie československý prapor střeží hranici s Tureckem. Odsud v říjnu 1941 odjíždí do Němci a Italy obklíčeného Tobruku...

Poznává peklo v dalším provedení. Co říká stejnojmennému filmu? „Viděl jsem ho, skutečnost byla ale mnohem drsnější. Ve filmu voják utíká třeba po silnici v zemi nikoho. To by ve skutečnosti nešlo! Všude byly miny. Lezli jsme po čtyřech, sto metrů na hlídce nám trvalo i tři hodiny!“

Po úspěšné obraně Tobruku je československá jednotka reorganizovaná. Pavel si myslí, že je ho víc třeba u těžce zkušeneho letectva a tak se k němu hlásí. Je přidělen k 311. bombardovací peruti. Následují nálety na Německo a cíle v Belgii, Nizozemsku a dalších okupovaných státech, ale i boj proti německým lodím a ponorkám. Jen tak mezi řečí plukovník v. v. ukáže svůj bojový zápisník a jaksi letmo prohodí, že celkem má nalétáno 500 operačních bojových hodin. Pět set hodin, z nichž řada je na vlásku mezi životem a smrtí... Z celkem 318 nasazených mužů perute 94 padlo, 34 bylo zajato a přibližně 30 zraněno.

„Na konci války jsme slyšeli, co se děje v Praze a chtěli jsme okamžitě letět na pomoc. Britové nám ale řekli, že když se o

to pokusíme, okamžitě nás sestřelí stíhačky RAF... Až později jsme se dověděli, co bylo dohodnuto na Jaltě.“

Dělostřelci 11. československého praporu u Tobruku.

Rozdělení Evropy poznamenalo i poválečný osud Pavla Vranského. Unikl sice jako účastník západního odboje vězení, ústrkům a hořkosti nikoli. Čest a úctu vrátil až rok 1989. Dnes mu vadí lidé, kteří požadují omluvy sudetským Němcům: „Zapoměli, že historie nezačala až v květnu 1945. Vždyť většinu utlačovatelského aparátu v protektorátu tvořili právě sudetští Němci.“ Znepokojuje ho i současný špatný duchovní stav společnosti: černobílé vidění, neochota k dialogu a vyznávání pouze vlastní pravdy, které dávají prostor pro charismatické populisty a manipulaci davu. Zabolet ho proto i nezájem odpovědných o českou expozici na výstavě o odboji evropských států, kterou pomáhá připravovat a která v sídle EP v Bruselu bude zahájena 9. listopadu.

Připravil **František VONDERKA**

TOBRUK

Významné přístavní město v dnešní severovýchodní Libyi. 11. dubna 1941 byl Tobruk obklíčen německo-italskými vojsky. Obklíčené území hájily britské a australské jednotky (byly německými médii nazvány „Pouštní krysy“), které byly v říjnu 1941 vystřídány čerstvými silami. Mezi ně patřil také 11. československý pěší prapor. Pro československé jednotky to byla největší válečná akce na Blízkém Východě a v Severní Africe. Československý pěší prapor pod velením podplukovníka Karla Klapálka o síle 643 mužů zde do 10. prosince 1941 hájil nejvíce ohrožený západní úsek pevnostního perimetru. V bojích o Tobruk padlo 14 příslušníků praporu, 26 bylo těžce a 55 lehce zraněno.

Pavel Vranský v roce 1942

Pavel Vranský se svým letovým deníkem. 311. perut' byla podřízena bombardovacímu a následně pobřežnímu velitelství. Patřila k nejlépe hodnoceným jednotkám.

Sportem proti stárnutí

Narodil se v Praze, ale jeho prarodiče žili v dnes již bývalém mlýně Lomice v Mladém Smolivci nedaleko Nepomuku. Karel Žák na venkov jezdil od útlého věku. Některé víkendy a každé školní prázdniny. Do pracovního procesu byl zařazen jako učeň-zámečník, stejně jako jeho otec. Mříže z jeho provozovny zdobí nejednu restauraci v centru Prahy. I když 11. srpna 2011 oslavil pětadesáté narozeniny (dodatečně ještě jednou blahopřejeme!) do důchodcovských bačkor se evidentně nechystá.

Již od dětství rád maluje, zejména humornou karikaturu. Počátky jeho aktivní sportovní činnosti sahají do roku 1961. Od roku 1984 byl trenérem mládeže ve veslařském klubu Smíchov (dříve Tatra Smíchov). Některé z jeho svěřenců se zúčastnily olympiády v Barceloně v roce 1992. Od roku 1991 pan Karel podniká. To mu zejména na počátku zabralo tolik času, že si dal přestávku ve své celoživotní lásce – veslaření. Ovšem trenérská činnost a podnikání nešly dohromady. Proto v roce 1994 s trenérskou činností po deseti letech skončil a plně se věnoval činnosti živnostníka. Pracoval jako vedoucí asi šestičlenné skupiny a tato zodpovědná a stresuplná činnost měla za následek zdravotní selhání, které skončilo těžkou operací. Po uzdravení přehodnotil

svůj dosavadní život a přišlo rozhodnutí: Tahle cesta vede do pekel!

Opět se vrátil do veslařského oddílu, ale už ne jako trenér: začal se věnovat tzv. veteránskému veslování. Zde se opět setkal s klubovými přáteli. Tato téměř uzavřená skupina se schází každé pondělí a čtvrtek. Spojuje je společná láska k vodě a veslařskému sportu. Protože je věkové složení v rozpětí 65 – 71 let, považují je ti mladí za jakési exoty. Jsou mezi nimi skutečně slavní veslaři, ale ti mladí je vůbec neznají. Prostě vrcholový sportovní život je velmi krátký. Až když následně mládež vidí, že ti sedmdesátiletí kmeti podávají velmi slušné sportovní výkony,

Karel Žák u dveří svého domu v Mladém Smolivci.

■ Jedna z malůvek Karla Žáka a slova hymny na melodii Pionýři, pionýři, malované děti ...

*Veteráni, veteráni, malovaní hoši
nasedají do lodíček je to pořád horší.
Než vyplujeme po Vltavě na startovní bloky
tak si dáme ještě v šatně pořádné dva loky.*

*Závod se nám jede dobře, už jsme skoro v cíli
po půlce je všechno jinak, docházejí síly.
V cíli se nám všichni smějí, někteří jen civí
my se na ně můžeme vysrat hlavně, že jsme
živí.*

mnohdy změni názor i chování. Dokonce je začali i velmi uctivě zdravit. Mnozí potom vyprávějí, že mají doma stejně starého dědečka, který stále heká, polyká množství prášků a všechno ho bolí. „To nás sice taky, ale jak nasedneme do lodě, vše z nás spadne, všechny neduhy i starosti jsou zapomenuty,“ říká Karel Žák a pokračuje „nikdo z nás nevnímá svůj věk. Původně jsme počítali s tím, že jak budou přibývat léta, přijdou nemoci a zdravotní problémy. Ale to se nenaplnilo. Léta sice přibývají, ale síly neubývají a chuť na veslování nás nepouští. Pouze se nám hůř nasedá do lodě. Bříška a méně ohebné klouby dělají své. Už dorůstají další věkově pokročilí a my jim říkáme čekatelé. Ale my se zatím nechystáme končit. Tahle naše parta má

jednu obrovskou přednost. Ukazuje nám, mladším, že to jde i v jednadsmdesáti letech. Od sedmdesátníků se dovídáme, co nás s přibývajícím věkem čeká. Někdy si říkám, že už jsem opravdu starý, ale když vidím ty o šest let starší parťáky na lodi, jak do toho jdou hlava nehlava, jak jsou činní, tak si říkám, to přece dokážu taky“.

Kolikrát přijdou na trénink nemocní a po tréninku jsou všichni zdraví. Jejich paní doktorka má o ně strach, ale říká, že to tak funguje, ta chemie v těle udělá své. Léta přibývala a s nimi i kila. Ta musela pryč. Opět se vrátil do péče „své“ sportovní doktorky. Přestal zlobit se životosprávou a výsledek se dostavil. Opět mohl zasednout za veslo osmiveslice.

Zdravé jádro veteránského veslařského klubu Smíchov se v letošním roce zúčastnilo slavných pražských Primátorek. Stejně jako jiné roky i letos byl problém najít ve vlastních řadách kormidelníka, který by se vešel do vymezeného prostoru lodě. Nakonec se tohoto úkolu zhostila jedna z dcer Karla Žáka, Jana Žáková-Arnoštová. A že to nebyla nějaká laciná náhrada, dokazuje fakt, že v minulosti získala na vodě titul juniorské mistryně světa. Takže vynikající kormidelnice. Letos se ale zážrak nekonal a jejich loď se startovním číslem 9 nevítežila. Přestože měli závod

dobře rozjetý, po malé kolizi jednoho člena posádky (odborně: vypadl ze slajdu) skončila jejich loď na posledním místě. Přesto ale zvítězili sami nad sebou. Jak se zpívá v jejich klubové hymně: ... hlavně že jsme živí. Potom v klubovně, kde se provinilec všem moc omlouval a poroučel rundy na usmířenou, si uvědomili, že jsou vlastně všichni rádi, že se to stalo jemu a ne jim. Stát se to může každému. A byli rádi, že se nestalo nic horšího...

Aby zůstal věrný i černému řemeslu, rozhodl se spojit svou zálibu v karikurním kreslení s výrobou satirických železných postaviček. Jako zajímavost je jeho dílo, vývěsní štít, který visí na žižkovské

hospodě Lavička na Seifertově ulici. Hostinský si ho cení natolik, že štít na noc sundává, aby nebyl na očích nenechavců.

Karel Žák je členem Svazu dobrovolných hasičů v Mladém Smolivci. Jak sám říká, byl jmenován čestným členem SDH, zejména pro svou sponzorskou činnost. Zúčastňuje se hlavně brigád a tajně doufá, že nebude muset nikdy vyjet ke skutečnému požáru. Rád chodí do místní hospůdky „Na Rychtě“. Nenazývá ji hospodou, ale klubovnou. Když se místní pamětníci rozpovídají, vzpomínají na veselé příběhy a ty ho inspiřují pro malování. To potom tu srandu ještě znásobí.

Vývěsní štít žižkovské restaurace Lavička patří k pracím, na které je Karel Žák právem hrdý...

Vyprávění s díky zaznamenal
Zdeněk HŘEBEK

Corvinus Travel

Velký Meder

Ve Velkém Mederu je vyvrtán nejteplejší léčivý pramen na území Slovenské republiky s teplotou 72 °C.

Delegátka - od nástupu do autobusu až po cestu domů vás doprovodí naše stále usměvavá delegátka, která i po dobu vašeho pobytu se postará o to, aby vaše dovolená byla doopravdy bezstarostná.

„Výměna lázní“ a fakultativní zájezdy - během vašeho pobytu organizujeme výlety do okolních lázní a měst, např. Győr, Dunajská Streda, Patince, Podhájská, Visegrád či Budapešť.

Sleva pro seniory a za včasnou rezervaci

tel. +420 774 750 660
info@corvinustravel.cz

www.corvinustravel.cz

Datum	Počet dnů	CZK*
28.09.2011 - 02.10.2011	5	2700
28.10.2011 - 30.10.2011	3	1750
26.10.2011 - 30.10.2011	5	2700
22.10.2011 - 29.10.2011	8	4100
12.11.2011 - 19.11.2011	8	4100
17.11.2011 - 20.11.2011	4	2200

Cena zahrnuje:

Doprava, ubytování v přímé blízkosti lázní, **celodenní vstup** do lázní během zájezdu.

Stačí nás kontaktovat písemně nebo telefonicky a určitě najdeme řešení. Budeme se snažit vyjít Vám vstříc a zařídit Vám dovolenou dle vašich představ.

Nástupní místa:

Praha, Olomouc, Brno, Ostrava, České Budějovice, Hradec Králové, Jihlava atd.

* Ceny se mohou lišit dle vzdálenosti cílové destinace od jednotlivých nástupních míst.

S doporučením starosty Velkého Mederu
Ing. Alexandrem Néverim

Právní poradna DS

Jak zajistit práva vnučky ?

Dobrý den, odebírám Dobru seniorů, která mi přináší pravidelné kvalitní informace z různých oblastí, uvítal jsem i pokračování právní poradny, neboť i já jsem se dostal do situace, kdy potřebuji odbornou radu. Rozhodl jsem se obrátit jako spokojený čtenář na Dobru seniorů s prosbou o její poskytnutí. Chtěl bych co nejdříve vyřešit problém, který stručně popíši. Po rozvodu mého syna vznikl velký problém s péčí o jeho dceru, protože jeho manželka od syna odešla za jiným mužem a dceru mu nechala. Syn je zaměstnán v zahraničí jako řidič. Nemá možnost se o ni starat. Požádali jsme s manželkou o svěřeni vnučky do naší péče. Jsme sice důchodci, ale relativně ještě mladí. Soud nám vyhověl. Vzhledem k přístupu obou rodičů ke svému dítěti jsem se rozhodl, že svojí vnučce převedu svoji polovinu domu, který vlastním společně se svojí manželkou. Chci z tohoto světa jednou odcházet s pocitem, že je o vnučku postaráno, jak to nejvíce šlo. Nevím, jak postupovat. Jádro mého dotazu je v tom, zda své vnučce mohu svoji polovinu domu odkázat nebo zda je lépe převod uskutečnit jinou formou a jakou. Vnučce je teprve 15 roků, ale já chci mít jistotu, že pokud by se se mnou něco stalo, že jí nikdo, včetně jejich rodičů, nemůže nic vzít. Prosím ještě o zodpovězení otázky, kolik za převod svého majetku zaplatím. Budu muset syna „vyplatit“ z této své poloviny?

J. Š. Hodonín

Dobrý den, pokud jde o Váš problém, nedoporučuji ho řešit závětí, neboť Vaše biologické děti občanský zákoník považuje za dědice, které nemůžete opomenout. Jde o tzv. neopomenutelné dědice, kterým i v případě sepsání závěti ve prospěch někoho jiného musí připadnout alespoň jejich zákonný podíl. Váš syn (pokud máte ještě další vlastní děti pak i ony) by tedy mohl závěť napadnout, závěť by pak v tomto případě byla neplatná. Doporučuji tedy převod části Vaší nemovitosti formou darovací smlouvy. Tu si můžete sepsat sám nebo využít služeb notáře či advokátní kanceláře. Po sepsání smlouvy je nutné ji nechat zanezt do katastru nemovitostí. O vklad do tohoto katastru je třeba požádat. Tímto postupem bude plně zajištěno to, co si přejete. Vnučka o tento majetek nemůže být nikým připravena, ani svými rodiči. Při provedení převodu darovací smlouvou nebudete pla-

tit žádnou daň. V případě, že o sepsání smlouvy požádaté notáře či advokáta, zaplatíte za tuto službu cenu, kterou mají jednotlivé kanceláře stanovenou odlišně, na její výši se ptejte přímo ve zvolené kanceláři.

Syn nemá právo na žádnou náhradu - „vyplacení“, je jen Vaší věcí, jak jste se za svého života rozhodl se svým majetkem naložit.

Vzhledem k tomu, že vnučka je nezletilá (což nebrání tomu, aby vlastnila nemovitost), měli by majetek do její zletilosti spravovat její rodiče. Vzhledem k tomu, že máte Vaši vnučku soudně svěřenou do své péče, můžete požádat opatrovnický soud, aby tímto správcem určil Vás, tj. aby Vás pověřil nejen výchovou vnučky, ale též správou jejího majetku.

**JUDr. Zdeňka
VEJVÁLKOVÁ**

Dokázali uhájit knoflíkovou tradici

Město Žirovnice leží kousek od Jindřichova Hradce v okrese Pelhřimov a žije zde přes 3 000 obyvatel. Proslavilo se výrobou perleťových knoflíků, která tu má svou tradici už více než 140 let. Tenkrát si Josef Žampach, vyučený ve Vídni knoflíkářem, otevřel ve městě svou dílničku. Zprvu podomní výroba zaměstnala

celý život, dohlíží i na výrobu knoflíků ze dřeva, z paroží, z kostí, dokonce i z kokosu. Umělou perleť – 8x levnější – tu využívají od roku 1963, na pohled je od té pravé k nerozeznání.

Návrhářka sleduje módní trendy, barvy, které do dvou let „pofrčí“ a vymýšlí nové vzory nejen pro knoflíky, ale i různé ozdobné spony, manžetové knoflíčky, bižuterii. Nejmodernější stroje

ozdobné perleťové plakety a „putovní“ pohár trvale zůstává v Žirovnici.

Zdejší ředitel Ing. Jaroslav Štěpán pracuje v závodě s malou přestávkou už téměř 30 let, z toho 12 v ředitelské funkci. Nebylo lehké po opuštění miliardových trhů Sovětského svazu udržet podnik konkurenceschopným. Jemu a dvěma

postupně celé žirovnické rodiny. Kdysi vysmívané čamrdářské řemeslo přineslo celému kraji mnoho dobrého a Žirovnice se stala díky perleťářství světoznámou.

Výroba perleťových knoflíků vzkvétala i upadala, udržela se však do dnešních dnů. Řemeslná zručnost zdejších knoflíkářů budí zasloužený respekt a návštěvníci ji mohou obdivovat v Městském muzeu, kde je perleťářství věnována celá expozice.

Lastury lovené v mořích kolem Indonésie či Austrálie žirovničtí nakupují ve velkoobchodech v Německu a Itálii. Perlové náušničky několika šťastných dokazují, že v lasturách se dají občas nalézt i zapomenuté poklady.

Pravá perleť se využívá do luxusního prádla a pro šití zakázek bohatým zahraničním klientům – např. jedna pražská firma šije košile s perleťovými knoflíčky i pro kanadské kongresmany. Destičky z perleti objednávají restaurátoři k opravě historických obrazů, se svými zakázkami přichází i firma Amati Kraslice – výrobce hudebních nástrojů. Perleťovými knoflíky osazuje své heligonky. Kromě perleti se vyrábí i z jiných přírodních materiálů, zdejší mistr-fachman, který v závodě pra-

– automatické programovatelné lasery – dovolují i zdobení různými firemními logy, barevnými kombinacemi, dokáží vyvrtávat díry nejen klasické kulaté, ale i trojúhelníkové, čtvercové – přesně podle přání zákazníka.

Za směnu jsou zde schopni vyrobit i milion knoflíků, prodejní jednotkou je tisíc kousků. Kromě domácího trhu se vyváží např. do Rakouska, Německa a na Slovensko.

Protože při výrobě knoflíků zůstávají ještě značné zbytky perleti, bývaly využívány ke zpevnování cest. Zajímavé je, že v dobách zlých, kdy byl perleti nedostatek, se z cest zase dobývala zpět. Místní písnička také praví: Ta Žirovnice, známá v celém světě, ta je stavěná ze samé perletě... V současné době vykupuje všechny zbytky jedna italská firma, která je mele do ozdobného betonu, kde se krásně blýskají.

Letos proběhl v Žirovnici už 78. ročník fotbalového poháru, který tentokrát vyhrálo mužstvo Bohemians 1905. A co má společného se zdejšími knoflíkáři? Nádherný perleťový pohár – putovní trofej pro vítěze. Vyrobil ho kdysi dávno perleťářský mistr Peřina, a protože se nenajde nikdo, kdo by dnes dokázal podobný skvost vyrobit, získávají vítězná družstva

stovkám zdejších zaměstnanců se to podařilo. Knihu i film „Knoflíková válka“ má pan ředitel rád. V jeho závodě válka určitě nehrozí, lidé si své práce váží. Žirovnice a knoflíky k sobě prostě patří, patří a patřit budou!

(ep) ■

Foto: autorka

Kontakt na knoflíkářské muzeum:
tel.: +420 565 494 095,
e-mail: zamek@zirovnice.cz

Informační centrum
– Zámek Žirovnice, Branka 1,
394 68 Žirovnice

Čeká nás jedinečná událost

Veletrh Senior Praha a Dny seniorů 2011 jsou již za dveřmi!

Ve čtvrtek 8. září bude zahájen první ročník odborného veletrhu zaměřeného na péči o seniory s názvem SENIOR PRAHA. Potrvá tři dny – tedy až do soboty 10. září a má rozhodně co nabídnout nejen ze strany vystavujících firem a organizací, ale také v rámci doprovodného programu. Program je rozdělen na přednáškovou část pro odborníky z oblasti péče o seniory, ale i pro širokou veřejnost, seniory a jejich blízké. Součástí veletrhu jsou i tradiční DNY SENIORŮ s množstvím kulturních akcí. Brány Výstaviště v Praze Holešovicích se každý den otevřou od 10 do 18 hodin a vstupné činí 50 korun.

Od právních rad až po Alzheimer

Hned po slavnostním přestřižení pásky bude následovat panelová diskuze se zástupci ministerstev a dalších odborníků na téma chystaných reforem a jejich do-

žení Život 90 Senior telefon a možnosti jeho využívání oběťmi domácího násilí. Jeden přednáškový blok bude věnován i právním aspektům seniorského věku a to především problematice dědictví a obecně

hem celé akce nouze. Návštěvníkům zazní swing i jazz, ve čtvrtek ve 14 hodin proběhne benefice Pavlína Filipovské a v pátek v 15 hodin vystoupí i král české dechovky Josef Zíma. V sobotu se může-

■ Na své si přijdou i přátelé dechovky a jejího krále Josefa Zímy.

padů na život nejen seniorů v České republice. Už první den veletrhu budou mít návštěvníci také možnost vyslechnout si např. přednášku od České alzheimerovské společnosti a dozvědět se něco o péči o jedince stížené demencí. Možnosti řešení potíží s pamětí – jednoho z dalších faktorů stárnutí - nám představí zástupce sdružení Elpida ve čtvrtek odpoledne. I v dalších dnech si mohou návštěvníci vyslechnout řadu zajímavých přednášek ať již o péči o chrup, zrak, léčbě běžných nemocí nebo třeba o možnostech homeopatické léčby. Bohužel, starší lidé se dnes nemusí potýkat jen se zdravotními potížemi a tak bude na veletrhu připravena i řada zajímavých referátů, zabývajících se právními a bezpečnostními otázkami specifickými pro seniory. Představen tak bude projekt sdru-

celkovému nastavení legislativy. V sobotu v rámci odborného programu ve 14.30 vystoupí i předseda Rady seniorů ČR Dr. Zdeněk Pernes. Rada seniorů bude mít na veletrhu svůj informační stánek, kde bude samozřejmě k dispozici i Doba seniorů.

Swing, Beatles i Receptář

Rozmanitá nebude pouze odborná část veletrhu. Možnost odpočinku a odreagování bude po celou dobu zajišťovat pečlivě sestavený kulturní program. Celý veletrh zahájí slavnostní pochod od hlavní brány Žižkovanky Petra Soviče s pochodem malých mažoretek. Netradiční Bretaňské skladby si návštěvníci budou moci poslechnout v 11 hodin ve čtvrtek v podání česko-francouzské kapely Bran. O hudbu rozmanitých žánrů nebude bě-

hem celé akce nouze. Návštěvníkům zazní swing i jazz, ve čtvrtek ve 14 hodin proběhne benefice Pavlína Filipovské a v pátek v 15 hodin vystoupí i král české dechovky Josef Zíma. V sobotu se můžete okolo druhé hodiny odpolední těšit na šansony v podání Igora Šeba nebo si po čtvrté hodině připomenout legendární britskou kapelu Beatles s Beatles Revival Band. Kulturním programem budou návštěvníky provázet Eduard Hrubeš a Saskia Burešová. V sobotu v jednu hodinu odpoledne je přijde podpořit i televizní hlasatel Alexander Hemala. Dostaví se také Přemek Podlaha, který spolu s Kateřinou Kalendovou poskytne jistě nejednu dobrou radu kutilům a zahrádkářům v pátek v 10:45. Pokud nevíte co na sebe, inspiraci vám dodají módní přehlídky pod vedením výtvarnice paní Věry Luxové ve čtvrtek a v pátek ve 13 hodin a v sobotu v 15 hodin. Pro ty neaktivnější je v sobotu v 11 hodin připraven 10. ročník Seniorské míle.

Počátek jedinečné tradice

Jak vidno, i když se jedná o pilotní ročník unikátního veletrhu, má již nyní co nabídnout. Pořadatelé si velice vážící podpory od vystavovatelů, odborné veřejnosti i návštěvníků, a jsou přesvědčeni, že se společně podaří vytvořit jedinečnou tradici, kdy se každoročně v rámci přátelské a příjemné atmosféry veletrhu budou setkávat výrobci a dodavatelé služeb a výrobků pro seniory se špičkovými odborníky z oboru péče o seniory a v neposlední řadě i se seniory a jejich rodinami a přáteli.

(jiš, red) ■

TELEVIZNÍ TIPY na září

TV pohoda

TIP MĚSÍCE
NE 4. 9.

20⁰⁰ Smrtonosná past

Prima Die Hard, USA 1988
R: J. McTiernan. H: B. Willis, A. Rickman, A. Godunov, B. Bedeliaová, R. Veljohnson aj.

AKČNÍ Policista John McClane přilétá na Vánoce do Los Angeles za manželkou Holly a dětmi. Holly pracuje pro společnost Nakatomi, v jejímž mrakodrapu se právě koná večírek. Holly odešla z New Yorku za prací, zatímco John tam zůstal. Jde se do koupelny upravit a mezitím do budovy přijíždějí ozbrojení muži. Zabijí strážce, uzamknou výtahy, všechny vchody a odpojí telefony. Potom proniknou na večírek a John z koupelny zaslechne střelbu. ➔ **sobota 3. 9.**

😊 **vtip** ●●● **napětí** ○○○ **akce** ●●● **láska** ○○○

21⁵⁵ Nejistá sezóna

ČT1 ČSSR 1978
R: L. Smoljak. H: L. Smoljak, Z. Svěrák, P. Brukner, J. Vozáb, J. Weigel, J. Hraběta aj.

KOMEDIE S humorem i s nostalgii líčí tento film peripetie malého Divadla starých forem, které má sice úspěch u publika, ale i stále potíže s nadřazenými orgány. Zachycuje usídlování divadla na nové štaci v nevhovujícím sále kulturního domu, průběh zkoušek nové hry i její premiéru, a také epizody ze zákulisí. Film obsahuje ukázky z repertoáru Divadla Jára Cimrmana (Němý Bobeš, Akt, Dobyť severního pólu). Film vychází z autentických zkušeností. ➔ **středa 7. 9.**

😊 **vtip** ●●● **napětí** ○○○ **akce** ○○○ **láska** ●●●

20⁰⁰ Záměna

Nova The Switch, USA 2010
R: J. Gordon, W. Speck. H: J. Bateman, J. Anistonová, J. S. Elrod, P. Wilson, K. Barrettová aj.

ROMANTICKÁ KOMEDIE Kassie je emancipovaná čtyřlétka se smyslem pro humor. Má kariéru, poněkud neurotického kamaráda Wallyho a občas nějakou známost. Biologické hodiny ale tikají, a tak se Kassie rozhodne mít dítě. Bez muže, jen za pomoci dárce spermatu, což se Wallymu vůbec nelíbí. Pak se jejich cesty rozejdou. Při dalším setkání je už přítomen malý lehce neurotický rozumbrada Sebastian, který si s Wallym dobře rozumí a je mu i podobný... ➔ **sobota 10. 9.**

😊 **vtip** ●●● **napětí** ○○○ **akce** ○○○ **láska** ●●●

17²⁰ Honba za diamantem

Prima Romancing the Stone, USA-Mexiko 1984
R: R. Zemeckis. H: M. Douglas, K. Turnerová, D. DeVito, A. Arau, H. Taylor aj.

KOMEDIE Úspěšná spisovatelka Joan Wilderová žije sama, ačkoliv se jí její vydavatelka a zároveň kamarádka Gloria stále snaží dohazovat muže. Joanina sestra Elaine odjela s manželem Eduardem do Columbie, ale jeho tam zabil a Elaine se chystá zpět. Pak ale Joaně zavolá, že jí kdosi unesl a aby za ní Joan přijela a přivezla balíček, který dostala od Eduarda. Když to neudělá, tak ji zabijí. Joan nemá ani ponětí, kde Columbie je. Přesto se na cestu vydá... ➔ **sobota 17. 9.**

😊 **vtip** ●●● **napětí** ○○○ **akce** ●●● **láska** ●●●

20⁰⁰ Čapkovy kapsy - Básník

ČT1 ČR 2011
R: J. Chramosta. H: J. Strach, K. Heřmánek, J. Aubrecht, O. Pšenička aj.

TV FILM Adaptace tří Čapkových příběhů z jeho proslulých souborů Povídky z jedné a druhé kapsy realizovali podle scénářů zkušených autorů začínající tvůrci. – V úvodním příběhu Básník srazí automobil nad ránem na ulici zpustlou žebračku a z místa nehody ujede. Svědky případu jsou přičinlivý strážník a dvojice mladíků, posilněných alkoholem. Doktor Vejřík, jenž kauzu vyšetřuje, chce zjistit číslo vozu a jeho barvu. Potřebná fakta si však nepamatuje ani snaživý strážník ani racionálně založený student Králík. Překvapivě odhalení se ale skrývá v básni, kterou o nešťastí sepsal vizionářský poeta Nerad. Bajku o paradoxech lidského myšlení scénářisticky zpracovali zkušení televizní tvůrci Věra a Václav Šaškovi.

😊 **vtip** ●●● **napětí** ○○○ **akce** ○○○ **láska** ●●●

20⁰⁰ Valkýra

Nova Valkyrie, USA-Německo 2008
R: B. Singer. H: T. Cruise, B. Nighy, K. Branagh, T. Stamp, E. Izzard, C. Van Houtenová aj.

VÁLEČNÉ DRAMA Skutečný příběh plukovníka Clause von Stauffenberga, který stál v čele rozsáhlého protinacistického spiknutí, jehož cílem měla být likvidace Adolfa Hitlera a odstavení jeho nejvěrnějších spolupracovníků od moci. Mladý plukovník Stauffenberg je loajálním vojákem, oddaně sloužícím své zemi. Poté co je zraněn a odvelen z fronty, dojde k vylodění spojeneckých jednotek v Normandii. Tehdy Stauffenberg rozbíhá akci zvanou Operace Valkýra... ➔ **sobota 24. 9.**

😊 **vtip** ○○○ **napětí** ●●● **akce** ●●● **láska** ●○○

20⁰⁰ Takoví jsme byli

ČT1 Way We Were USA 1973
R: S. Pollack. H: B. Streisandová, R. Redford, B. Dillman, L. Chilesová, P. O'Neal aj.

ROMANTICKÝ Film je jedním z nejpobulárnějších hollywoodských příspěvků do módní vlny retrofilmů. Autor scénáře Arthur Laurents vycházel z vlastních životních zážitků, když byl jako student na konci 30. let vystaven levicovému politickému aktivismu, který v příběhu reprezentuje Katie Moroskyová. Postavu jejího protipólu, bohatého Hubbella Gardinera, složil dohromady z několika skutečných postav spolužáků, které znal. ➔ **úterý 27. 9.**

😊 **vtip** ○○○ **napětí** ●●● **akce** ○○○ **láska** ●●●

Do každého domova patří TV pohoda

- nejaktuálnější televizní časopis
- přehledný televizní program 47 TV stanic
- recept • sudoku • křížovka
- každé pondělí jen za 9 Kč

Předplatné s dárkem!

Tel.: 281 002 201 • e-mail: sekretariat@tv-pohoda.cz • www.tv-pohoda.cz

Kde nechal srdce Mistr Horníček

„Pro mne se toto město vznáší.“ napsal ve své knize „Vyznání“ Miroslav Horníček. Tím městem myslel Mariánské Lázně.

Jezdil sem rád, pravidelně, 26 let, vždy na celý červen, do lázeňského domu Svoboda. Do stále stejného pokoje ve 3. patře, kde je z balkonu krásný výhled do parku. Tady odpočíval, relaxoval, sbíral síly a také psal své povídky.

Co tu hledám? Proč se sem vracím? Ticho a možnost zastavit se. Postát. Pobýt. Nemířit odněkud někam.

S primářem Pavlem Knárou se poznali na tenise. Postupně se spřátelili, sedávali se sklenkou vína nejčastěji na terase hotelu Pallace a vyprávěli si o životě. V kanceláři pana doktora teď poslouchám jeho vzpomínky: *Víte, že jeho láska k červenému vínu je jen pověrou? Dávali jsme si spolu vždy dvojku bílého a pan Horníček zásadně platil dvoukorunami – to byl takový jeho žertík.*

Les prorůstá tím městem a město lesem - říká se o Mariánských Lázních. Rád se toulával sám lesem, bez určeného směru, bez určeného cíle, vychutnával atmosféru města s Chopinovým duchem a Goethovou stopou. A miloval Zpívající fontánu. Přiznával slzy a dojetí při jejím poslechu a v jeho textu „Dopis vodě“

si můžeme přečíst: *Je cosi milostného v těchto místech, génius jeho koutů, síla, která dává Goethovi zapomenout na jeho věk, síla, která dává prstům Chopinovým schopnost tkát něžná krajová hudby, síla, která dává tryskat vodám zdejších pra-*

Miloval i procházky krajinou nedaleké přírodní rezervace Kladská. Měl rád tu romantickou přírodu rašelin, jezírek, rybníčků a divokých kachen a jak napsal ve své knížce – hledával tam skřítky a trpaslíky.

Jestli poslouchal rady lékařů? No, moc ne, usmívá se pan doktor. V posledních letech už odmítal

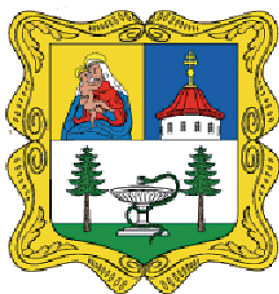
menů. Živým a životodárným vodám a která tu zvedá i Tvoji vodu v opojných a opojných křivkách, fontáno...

Při svém pobytu zde pan Horníček pořádal i své proslavené Hovory H v místním divadle a bylo vždy beznadějně vyprodáno. Na ta představení místní stále vzpomínají.

procedury, pil sice minerální vodu z Křížového pramene, ale daleko raději si dával panáčka alkoholu. Měl svou pověstnou hůlku, v jejímž stříbrném kování byla zabudovaná sklenička s něčím ostřejším – na horší časy. Navzdory svému zdravotnímu stavu se ale dožil vysokého věku.

Mariánské Lázně

jsou nazývány městem v parku, architektonickou perlou, pokladnicí minerálních pramenů. Ve městě a jeho okolí vyvěrá na 100 minerálních pramenů s obsahem oxidu uhličitého a minerálních solí, z nichž je zachyceno a využíváno 53 pramenů. Edison prohlásil, že krásnější lázně nejsou na celém světě, anglický král Edward VII. se přiznal, že ač procestoval velký kus světa, nikde jinde ho nechytila u srdce poezie nádherné přírody tak, jako v Mariánských Lázních.

Město také navštívily a jeho věhlas šířily i mnohé další osobnosti jako Johan Wolfgang Goethe, Friedrich Nietzsche, Fryderyk Chopin či Sigmund Freud nebo Rudyard Kipling. Nezapomenutelný Miroslav Horníček napsal o milovaných lázních celou knihu. Před necelými 10 lety byly vyhlášeny městskou památkovou rezervací a chloubou Mariánek, vznosná litinová kolonáda, se v roce 2010 stala národní kulturní památkou. Historizující architektura zde je obdivuhodně kompaktní, jak centrum lázní, tak i domy na jejich okraji.

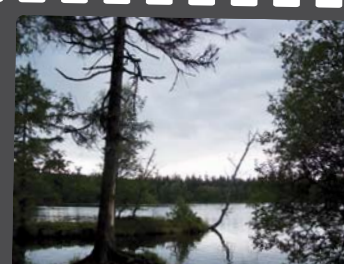
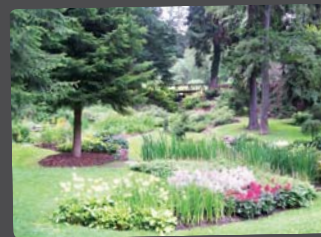

(red) ■

Posedával v parku, chodili za ním jeho přátelé. Mimo jiné i místní sochař Vítězslav Eibl, už také nežije. Již v roce

se zajímavými pacienty. Mezi nimi na čestném místě vzpomínky na své přátelství s Miroslavem Horníčkem.

že jsem se s ním mohl potkat, končí své vyprávění MUDr. Knára.

1976 zhotovil bustu M. Horníčka, v září 2004 byla slavnostně odhalena na fasádě lázeňského domu Svoboda.

Pan doktor sepsal knížku „Jak jsem potkal lidi“ o svých setkáních

S úctou schovává dopisy, fotografie i koláže, které mu Mistr věnoval.

Byl to moudrý člověk, velká osobnost naší kultury 20. století. Jsem šťastný,

Vzpomínky primáře MUDr. Pavla Knáry poslouchala, z knížky Význání Mariánským Lázním vybírala a fotografie pořídila

Eva PROCHÁZKOVÁ ■

TIPY LETEM

Z nabídky Pražské informační služby a z dalších zdrojů jsme vybrali následující tipy na smysluplné trávení volného času.

3. so. Od rotundy k bazilice. Počátky Pražského hradu jako sídla českých panovníků ve světle románské architektury a posledních archeologických průzkumů. Vycházka ke kostelu Panny Marie, rotundě sv. Víta, Spytihněvově bazilice a bazilice sv. Jiří. Začátek v 10:00 u sochy T. G. Masaryka na Hradčanském náměstí. Cena 100/70 Kč.

4. ne. Vyšehrad mýtický i románský. Vstoupíme do původně románské baziliky sv. Petra a Pavla, řekneme si, jaký příběh je spojen s tzv. sarkofágem sv. Longina, kde jsou pozůstatky baziliky sv. Vavřince a dojdeme k jedné z nejstarších románských staveb – rotundě sv. Martina. Začátek ve 14:00 před bazilikou sv. Petra a Pavla. Cena 100/70 Kč + vstupné do objektu 30/10 Kč.

11. ne. Základy Nordic walking s vycházkou v parku Cibulka. Profesionální instruktor před samotnou vycházkou vysvětlí a předvede, jak správně „Nordic walking“ provozovat a přesvědčí nás, že je vhodný pro všechny věkové kategorie. Poté se s průvodkyní vydáme za poznáním. Povíme si, jak Cibulka přišla ke svému názvu a o zašlé slávě za dob pasovského biskupa. Začátek v 9:00 u sochy Jana Nepo-

muckého v ulici Nad Hliníkem (zastávka tram. č. 9, 10 „Poštovka“). Doba vycházky včetně instruktáže cca 3 hod. Vycházka končí u zastávky autobusu č. 123 „Průchova“. Hole na Nordic walking si vezměte s sebou. Zapůjčení holí na místě po dobu instruktáže a vycházky za poplatek 30 Kč pouze pro předem přihlášené se vstupenkou z předprodeje! POZOR! – omezený počet účastníků. Doporučujeme využít předprodeje vycházek. Cena 100/70 Kč.

13. út. Kostel sv. Ignáce. Povíme si o historii jezuitského řádu i místa a prohlédneme si bohatou výzdobu kostela, oslavující řád a jeho světce. Začátek v 15:30 před kostelem na Karlově náměstí. Cena 100/70 Kč.

17. so. Legendy pražského Židovského Města. Vycházka připomene tajuplný svět pražského Židovského Města a zavede nás mezi židovské obyvatelstvo i slavné rabíny. Začátek v 10:00 na Kafkově náměstí (u kostela sv. Mikuláše). Cena 100/70 Kč.

18. ne. Valdštejnská zahrada a zahrada Strakovy akademie. Vycházka za krásami raně barokní zahrady, která byla budována současně s palácem pro Albrechta z Valdštejna. Dále půjdeme do zahrady, která původně patřila studentské koleji pro syny českých šlechtických rodin. Začátek ve 14:00 v atriu stanice metra A „Malostranská“. Cena 100/70 Kč.

25. ne. Kostel Panny Marie Vítězné na Bílé hoře. Prohlídka interiéru kostela, která nám

připomene události bitvy na Bílé hoře. Začátek v 10:00 před kostelem Panny Marie Vítězné (ulice Zbečenská, tram. č. 22 „Bílá hora“). Cena 100/70 Kč.

Z REGIONŮ

V muzeu historických hraček v Benátkách nad Jizerou lze vidět hračky z let 1860 až 1945 z celého světa. Specialitou muzea je sbírka dětských pokojíčků a domečků pro panenky. Z cizích zemí jsou nejvíce zastoupeny hračky japonské. Denně mino pondělí 9:00 – 12:00, 13:00 – 16:30. Listopad jen soboty a neděle. **Vstupné:** Dospělí: 70,- Kč; důchodci a školní: 50,- Kč; předškolní a školky: 30,- Kč

V Muzeu panenek a medvídků v Troskovicích na Liberecku můžete do 30. 9. vidět výstavu unikátních uměleckých panenek z produkce světových výtvarníků, včetně panenek významovaných cenou Max Oscar Arnold. Otevřeno denně kromě pondělí od 10 do 16 hod.

Na zámku Loučeň se 3. a 4. září uskuteční zábavná a lehce absurdní nonstop retrovýprava do časů, kdy jsme se oslovovali soudruhu. Na účastníky čeká mj. spartakiáda, česka, branné cvičení a pro některé bude dokonce i pivo za 1,70 Kčs. Vstupné včetně prohlídky zámku v předprodeji (sleva 10 %) dospělí 198, důchodci 144 a děti 81 Kč.

(red) ■

Poděkování za dary země

Léto je na odchodu. Dny se pomalu krátí, slunce ztrácí na své palčivosti a občas se už musí jeho paprsky prodírat mlhou. Z obilných polí zůstala strniště, na kterých před podzimní orbou paběrkovali sběrači klásků a husy. Když se posekaly otavy, zbývalo postarat se o len a konopí, v chmelařských oblastech dokončit česání chmele a vinaři museli ještě před vinobraním „zatažením hory“ ochránit své vinohrady. Na očesání také čekaly sady a zahrady. Potom ožila brambořiště a nakonec řepná pole.

Petrolenka a dotržek

Nejstarší archeologické nálezy dokládají zpracování lnu na našem území již v 2. tisíciletí př. n. l. Len byl pro tradiční hospodářství nezbytný. Tkaly se z něj různé druhy plátka, kvalitnější na oděvy, hrubší pro užití v hospodářství, ze lněných semen, jimž byla přisuzována magická síla, se lisoval olej, zbytky lnu se přidávaly do nepálených cihel.

...Když lněné semeno dozrávalo, ale stonek byl ještě zelený, nastal čas len vytrhat a to i s kořínky, aby vlákna byla co nejdelší. Podobně jako u obilí se nechávalo pár stébel – někde se jim říkalo petrolenka – stát na poli. Byla to zřejmě oběť, dávaná zemi pro zdar příští úrody. Podobný význam měl i věneček, který z poslední hrsti lnu měla uvést dívka-panna a zahrnout do půdy. Muže, kteří procházeli při dotrhání lnu kolem, ženy zajaly a svázaly jako otep, dokud se nevypokoupili. A nakonec se slavil „dotržek“: z posledních hrstí lnu si obvykle ženy vystrojily panáka a s ním potom přišly se zpěvem k hospodyni, kde na ně čekalo pohostění.

Sklizený len, to byl terve poločas. Ještě bylo třeba jej usušit, odvést do stodoly, odrhnout a vymlátit semínka, pak prosít nebo máčet stonky a potom z nich získat vlákno. Získaná vlákna se pak pročesávala na různých vochlich. Vyčesaný len se smotal do věnce, vrkoče, kytky či „kocoura“ a konečně byl připravený k předání, což byl důvod k oslavě – konopické. Konopí se zpracovávalo obdobným způsobem. Po veselém průvodu se v hospodě tancovalo a to s „ženským právem“: do půlnoci byla zábava v režii žen, včetně tance.

Dočesná

Dokončení sklizně chmele, který se u nás pěstoval už v 10. století, se slavilo

■ Žatec, hlavní město chmele, slaví dočesnou

dočesnou či očesky. V mnohém se to podobalo dožínkám. Na poslední řůře se vezl z chmelnice opentlený chmelový štok, hospodáři se obřadně s přáním předal chmelový věnec. Zavěsil se ve stavení nebo na dvorku na tyč a zacházelo se s ním podobně jako s dožínkovým. Česáči dostali kromě mzdy i soudek piva, kterého si užili večer při tancovačce. Chmel byl pro české hospodářství důležitou plodinou už v 16. století, a to nejen pro domácí vaření piva, ale prodával se i do ji-

■ Dočesné chmele využívali pro svou reklamu i politici

ných zemí. Na vaření „nebeského daru“ bohatla šlechta, kláštery i pivovářeční měšťané. Staročeské pivo bývalo hustší než to novodobé a dávaly se do něj i jiné přísady, např. med či bobkový list.

Zarážení hory

„Hora“ ve vinařské mluvě ozačuje vinohrady v jednom souvislém celku – tzv. trati. Od toho je odvozeno i pojmenování obřadu, který měl chránit úrodu vinic. „Zarážet horu“ vycházeli vinaři, když hrozny začaly dozrávat, většinou v předvečer svátku Narození Panny Marie (8. 9.).

Na nejvyšší místo „hory“ se po západu slunce zarazila vysoká tyč ozdobená posvěcenou kyticí z devatera kvítí nebo obilných klasů a prvním zralým hroznem či křížem. Někdy připevňovali na tyč i vích, bývalo také zvykem udělat jámu, do které se pak vhodil hrozen či nalilo víno. K obřadu patřily i další očištné prvky: kropení svěcenou vodou, obcházení vinice s rozžatými svícemi, také se rozdělával oheň, ve kterém se páčila stará kytice. Závěr patřil

■ Zarážení hory má i tuto velmi příjemnou podobu...

citování z viničního řádu a společnému posezení u ohně. Hlavní postavou obřadu byl „hotař“, hlídač vinic před zvěří i zloději. Tresty za škody na vinných byly velmi tvrdé. Podle viničního řádu: „Kdo bude přistižen ve dne při škodě na hroznech nebo révě ...propadne pravou rukou, nevyplatí-li se 20 kopami českých grošů purkmistrovi. Kdo bude polapen v noci, ten propadne hrdlem...“ Podobně tvrdě byl za porušení viničního řádu trestán i hotař. Na jižní Moravě prý mohl provinilecům pomoci patron vinařů svatý Urban. To ovšem musel stát ve vinici sloupek s jeho sochou. Pokud zloděj ke svatému stihl doběhnout a položit na něj ruku, unikl trestu.

(red) ■

(V našem příspěvku čerpáme s dovolením autorky z knihy Český rok od jara do zimy, kterou vydalo nakladatelství Fortuna Libri)

Burza receptů Doby seniorů

Nadále dostáváme do redakce od čtenářů recepty na různé jejich speciality a to i ozdravující. Pokud nějaký zajímavý máte i vy, pošlete nám ho, ať ho mohou vyzkoušet i další čtenáři.

Džus z dýně

Na 3 kg dýně potřebujeme: 2,5 l vody, 1,5 kg cukru, 1 lžičku kys. citronové. A jak postupovat: Dýni oloupáme, vydlabeme dužinu a bez jader ji pokrájíme na kostičky.

Pak je ve vodě, cukru a kyselině citronové necháme máčet asi 24 hodin. Druhý den přidáme 2 citrony i s kůrou. Všechno uváříme do měkka a vychladlé rozmixujeme v 10 litech převařené vody, ještě ji obohatíme jedním ovocitem a šťávou ze 3 citronů. Přecedíme přes síto a po vychlazení domáčí džus z dýně předčí všechny kupované nápoje. Zavaříme klasicky pod víčko.

Naložená dýně

Sladkokyselá nakládaná dýně dříve nechyběla v žádné spíži. Potřebujeme: 1 dýni (asi 500g), ½ litru octa, ½ kg cukru, mletý zázvor. Jak na to: Dýni umyjeme a rozpůlíme. Její semena odstraníme a dužinu nakrájíme na kostky. Vložíme do octa. Cukr

nyní rozpustíme v necelém litru vody, přidáme zázvor a dýni. Necháme vařit, až dýně zesklotí. Dýni naplníme do sklenic. Šťávu vaříme do zhoustnutí a dýni zalijeme. Oba recepty zaslala Dana Zlámalová z Holešova.

Rebarborové víno

Potřebujeme: 2,5 kg rebarborových řapíků, 2 kg cukru, 5 l vody, kůru z jednoho citronu. Postup: Řapíky nakrájíme na malé kousky, rozmačkáme, přelijeme svařenou vychladlou vodou a necháme pět dní stát v teplejší místnosti. Každý den občas zamícháme. Potom přecedíme, vymačkáme a v tekutině rozpustíme cukr a přidáme citronovou kůru. Uzavřeme kvasnou zátkou a necháme kvasit v teplejší místnosti. Usadilo-li se v nádobě po pěti dnech větší množství kalu, můžeme přefiltrovat. Dokvašovat můžeme ve sklepech. Rebarbora pomáhá proti zácpě a při zažívacích potížích.

Kvas

Vlaštovičnický pokrájet, 3 l ochlazené převařené vody, 2 pl kysané smetany, 1 sklenici cukru, nechat stát zakryté gázou, začne to kvasit. Necháme stát týden. Potom procedíme a pijeme osvěžující nápoj, který bude mít krásnou jantarovou barvu.

Elixír dlouhověkosti

Smícháme 1 sklenici (2 dcl) šťávy z červené řepy, 1 sklenici šťávy z mrkve, 1 sklenici šťávy z černé ředkve, nebo ½ sklenice šťávy z křenu, 1 sklenici medu a 1 litr vodky. Necháme stát 2 týdny v uzavřené nádobě. Následně užíváme 1 polévkovou lžičku ráno a večer. K tomu denně cvičit 15-20 min. a pít dostatečné množství vody.

Výživný salát

Na přípravu jsou třeba 2 cibule, 2 stonky listového celeru, loupaná slunečnicová semena, okurka, jakékoli zelené natě (bršlice, kozí noha, petrželka, pampeliška apod.). Můžeme přidat lístek máty, šťávu z citronu, zalijeme trochou olivového, zastudena lisovaného, oleje. Nesolíme. Salát odvádí vodu z těla, pomáhá hubnout. Semena nabíjejí člověka životní energií, což ho omlazuje.

(Recept na rebarborové víno poslal a ze starých ruských receptů vybral zl)

Budou slavit

Všem seniorům a těm dalším, kteří budou slavit svoje narozeniny v měsíci září, přejeme jen to nejlepší, okořeněné dostatkem optimismu a také i čas na čtení Doby seniorů. Mezi zářijové oslavence patří:

■ 8. září
Václav Postránecký
herec a divadelní
pedagog
68 let

■ 11. září
Pavel Landovský
herec, bývalý
disident
75let

■ 22. září
Arnošt Goldflam
herec, režisér
a spisovatel
65 let

■ 9. září
Soňa Červená
operní pěvkyně
a herečka
86 let

■ 12. září
Martha Elefteriadu
zpěvačka a učitelka
tance
65 let

■ 23. září
Miloň Čepelka
básník, herec
a scénarista
75 let

Květinový horoskop

Panna (23. 8. - 22. 9.)

Zrozcenci Panny mají velkou fantazii, skvělé myšlenkové pochody a vynikají ve svém oboru. Díky své cílevědomosti dotáhnou vždy započatou věc do konce. Panny už od malička sní o zahradě se skalkou nebo zajímavou soškou. Pokud nebydlí v domě, ale v bytě, snaží se nedostatek venkovní zeleně dohnat rostlinami v květináči. Panny si ale nepotrpí na květiny, které ve váze rychle zvadnou. Z květin se jim líbí kaly, lilie, ko-

satce, nebo tulipány. Doma milují palmy, které je díky jejich bohaté fantazii v mžiku přenesou do dalekých krajin.

(Převzato z nové knihy *Vráti Ebra a Miroslava Pavlika „Zahrádkář druh neohrožený“*, kterou vydalo nakladatelství *Agentura KRIGL*)

Co říkají pranostiky

Září víno vaří a co nedovaří, říjen dopeče.

Touží-li září po rose, bude v říjnu bláta po ose.

Ozve-li se v září hrom, bude v zimě zavát každý strom.

8. září

Neprší-li o Marie narození, bude suchý podzim.

Panny Marie narození - vlaštoviček rozloučení.

16. září

Svatá Ludmila deštěm obmyla.

21. září

Pohoda o svatém Matouši čtyři týdny se neruší.

28. září

Je-li na svatého Václava slunečno, bude i dva týdny po něm.

Svatý Václav tady - uklízí hady.

29. září

Je-li o Michalu jasná noc, zvěstuje to zimy moc.

Zmoknou-li Michalu křídla, bude o vánocích zem rozbředlá.

(zl) ■

Vybráno z kalendáře

září

1. září 1939 – Polsko bylo kolem 5. hodiny ráno napadeno hitlerovským Německem; začátek 2. světové války. V Protektorátě Čechy a Morava provedlo Gestapo zatýkací akci Albert der Erste.
4. září 1886 – Po téměř 30letém boji se Geronimo, náčelník Apačů, vzdal v Arizoně americké armádě.
7. září 1836 – Ve Svatovítské katedrále v Praze se konala poslední česká královská korunovace. Korunován byl císař Ferdinand I. Dobrotivý.
11. září 2001 – Teroristické útoky v USA: Podle oficiálního vyšetřování 19 mužů spojených s militantní islámskou organizací al-Kájda uneslo 4 civilní dopravní letadla. Dvě z nich (American Airlines č. 11, United Airlines č. 175) narazila do věží Světového obchodního centra v New Yorku, zabila všechny na palubě a další lidé uvnitř budov. Třetí letadlo (Ameri-

can Airlines č. 77) narazilo do Pentagonu, sídla Ministerstva obrany USA v hlavním městě USA, Washingtonu, D.C. Čtvrté letadlo (United Airlines č. 93) se

zřítilo v neobyvané oblasti v Pensylvánii po souboji mezi teroristy a pasažéry. Při útocích celkem zemřelo 2 996 lidí včetně 19 únosců. Až na 55 vojáků v Pentagonu byli obětmi civilistů, pocházející celkem z 90 zemí. V reakci na útoky USA proklamovaly válku s terorismem a provedly invazi do Afghánistánu. Byly také přijaty zákony, omezující některá občanská práva.

15. září 1956 – v budově nakladatelství Olympia v Klimentěské ulici v Praze byla založena společnost Sazka. Nyní je kvůli špatnému hospodaření bývalý sázkový gigant pod nuceným dozorem insolventního správce.

18. září 1916 – Zhruba po roce od otevření se protrhla přehrada Desná, zahynulo 62 lidí. Dodnes jde o největší katastrofu spojenou s přehradou v historii českých zemí.

28. září 1941 – nově jmenovaný zastupující říšský protektor, generál SS Reinhard Heydrich vyhlásil v protektorátu stanné právo a rozpoutal vlnu represí.

30. září 2006 – Taťána Kuchařová se stala první českou držitelkou titulu Miss World. Její dobročinná Nadace Krása pomoci pomáhá i seniorům.

(zl) ■

Našly se i bez parohů

Vím, kde je v Praze Jelení příkop, už jsem chutnala jelení guláš, ale nikdy jsem nebyla v horském hotelu Jelenovská. Až letos. V nabídce sdružení Ženy50 (pozn. DS: je členem Rady seniorů ČR) byl tento pobyt už od loňského roku,

nic nemění. Horský hotel Jelenovská nebyl tím typickým skanzenem, ale i tady by se, při troše dobré vůle, nějaké stopy našly. Ale poskytl nám klidné zázemí, milou a neúnavnou obsluhu, dobré jídlo, a nakonec i rozptýlení. Byli tu totiž s námi žáci ze základní školy a také skupi-

a první zájemkyně byly přihlášeny už od prosince! Protože jsem s ženami necestovala poprvé, spoléhala jsem na přesné instrukce. Ty přišly včas. Jen mě v den odjezdu maličko zklamala jedna z organizátorek pobytu Jana. Očekávala jsem, že poznávací znamení „pádlo“ při loňské cestě na Bařův kanál nahradí tentokrát „parohy“. Parohy ...nebyly, i přesto jsme se našly.

S rodinou hodně cestujeme křížem krázem Čechami i Moravou, a moje děti i jejich děti mají rády místa, která jsme nazvaly „skanzen“. Jsou to hotely, hotýlky a penziony, které existují už mnoho desetiletí a zvláštní na nich je to, že se v nich

na děti ze školy mateřské. Je pravda, že některým z nás se při pohledu na dětičky o to víc stýskalo po vnoučatech, hlavně po těch „zánovních“ tj. nejmenších, ale jinak (i vzhledem k tomu, že my, ženy-mámy a zejména babičky, umíme a musíme být tolerantní), bylo naše soužití příjemné a bezproblémové.

Program našeho pobytu byl sice „nepovinný“, ale všechny jsme se na něm podílely moc rády. Den začínal ranní rozvíčkou v lese při zpěvu (ptačím), pak povinná dávka vitamínu B (proti klíšťatům), lukulské hody (mezi „švédskými“ stoly), a po kávičce výlet s konkrétním cílem. Pastviny koní v Lipině, rozhledna Králo-

vec, hrad Brumov nebo lesní Hložecká kaple s dávnou pověstí. Odpoledne byla pravidelně trénována naše paměť. Něco jsme se o sobě i o ostatních dozvěděly, trochu se poučily, a máme o čem přemýšlet. Zbyl čas i na vodní pólo a akvabely v bazénu, turnaj ve stolním tenise a soubor v kuželnách. Z pobytu si odneseme kromě fotek vzpomínky na úsměvné neúspěchy při kuželnách, na obavy z útěku krokodýla z terária v kavárně hotelu, na sádrové odlitky dětských tváří na terase, na podvěčerní řešení hlavolamů a povídání.

Byla to velká pohoda, měly jsme čas jen pro sebe a dobře jsme ho využily, každá podle svých představ.

účastnice zájezdu ■

DOBA
seniorů

OBJEDNÁVKOVÝ KUPÓN

Roční předplatné 132 Kč / Cena za kus jen 11Kč

Objednávací

Předplatné formou dárku

složenkou odeslat na adresu odesílatele objednávky

DOBU SENIORŮ objednávat od čísla (včetně)

ZPŮSOB PLATBY

složenkou

SIPO: spojovací č.

fakturou: IČO/DIČ

bank. převodem č.ú.

podpis:

jméno:

příjmení:

ulice:

číslo popisné:

město:

PSČ:

telefon:

e-mail:

Objednávkový kupon vystřihněte nebo okopírujte a zašlete na adresu A.L.L. production s.r.o., Box 21, 112 21 Praha 1. Pokud budete posílat v obálce, napište pod adresu příjemce heslo „Předplatné Doby seniorů“. Obratem dostanete složenkou, kterou předplatné uhradíte. Můžete využít i bankovního převodu - peníze v takovém případě odešlete na konto, které je uvedeno na složence a jako Váš variabilní symbol (VS) uveďte ten, který rovněž najdete na složence. Pokud objednáte předplatné úplně poprvé a neznáte číslo konta ani VS a chcete platit bezhotovostním převodem, zavolejte do zákaznického centra A.L.L. production s.r.o. (tel: 840 306 090), kde Vám potřebné údaje rádi sdělí. Dotázat se můžete i prostřednictvím e-mailu: dobaseniuru@predplatne.cz. Nezapomeňte, že předplatným můžete udělat radost i svým blízkým a přátelům.

TOTO MÍSTO je určeno pro dopisy našich čtenářů. Věcné diskuzi nejsou stanoveny žádné obsahové mantinely. Psát nám můžete skutečně o všem. O tom, co vás pálí či štve, co vás naopak potěšilo, či co by měli vědět a co by mohlo být prospěšné i pro jiné čtenáře. Redakce DS si pouze vyhraduje právo příspěvků z prostorových důvodů krátit. Nezařadíme pouze dopisy s urážlivým, rasistickým a vulgárním obsahem, všechny ostatní jsou vítány. Pište nám na adresu: Doba seniorů, Nám. W. Churchilla 2, 130 00 Praha 3.

Zůstat aktivní

Naše organizace Svazů důchodců v obci Nekmír na Plzeňsku vznikla před osmi lety. Založili ji lidé, kteří jak v mládí, tak v důchodovém věku byli vždy aktivní. Předsdkyní se stala paní Marta Hladíková, která organizaci vede dodnes.

Máme téměř padesát členů, protože jsme do svých řad rádi přijali důchodce i z okolních vesnic. Scházíme se jednou měsíčně. Jsou to příjemná setkání. Jsme rádi, že mezi sebou máme dva heligonkáře a skupinu dobrých zpěváků. Další devizou je bezvadný bavič pan Novák z Líšťan, který na každé setkání přinese vždy zdařilý a vtipný příběh. Obecní úřad nám fandí a to je důležité, neboť pro naše akce máme zdarma prostory v kulturním domě. Na oplátku pomáháme obecnímu úřadu při mimořádných akcích. Tato spolupráce nám umožňuje pořádat i několik tanečních odpolední, čímž si zajišťujeme finance i pro další akce.

Josef ČECH, Nekmír ■

Bohatí ať platí

Jako 85letý důchodce, který 44 roků pracoval ve zdravotnické distribuci a kterého vždy zajímalo zdravotnictví jako takové, jistě udivím naše důchodce, ať již starobní, invalidní i ty lidi, kteří jsou (díky Bohu) zaměstnání, ale mají silně podprůměrný příjem. Udivím je tím, že ač já i moje manželka nedosahujeme tzv. „průměrných důchodů“, souhlasíme s rozdělením zdravotnické péče na „standardní a nadstandardní“. Např. jsme PRO, aby milionáři a miliardáři měli k dispozici a mohli si plně zaplatit jednolůžkové pokoje ve zdravotních zařízeních, vybavené nejmodernějšími televizory a rádií, domácím kinem, posledním typem PC, atd. Souhlasíme, aby si v nadstandardu mohli zaplatit 24 hodinovou přítomnost zdravotní sestry (buď 3x8 hod, nebo 4x6 hod), přípravu dietní stravy např. v hotelové kuchyni, podle doporučení lékařů by mohl docházet masér, podle potřeby by si pacient vyžádal denní návštěvu holiče, kadeřníka, - zkrátka a dobře, v nadstandardu by bylo vše, co by si bohatý pacient

mohl uhradit platební kartou, převodem z účtu, či v hotovosti.

Pro všechny ostatní – říká se jim „obyčejní lidé“ by byla péče standardní - poskytována současným způsobem.

F.C., Brno ■

Kosa na kámen

Lyrický název článku k červencovým vedrům. Když v polích zpívaly kosy a srpy (DS 7), probouzely lásku k venkovu a také paměť. Snad tam v polích a lukách zpívali i kosi? To už si nepamatuji. Ale určitě dodnes vzpomínám, jak jsem si coby dítě užívala léta u příbuzných na Šumavě. Léto – to byly rybníčky, potoky s raky a pstruhy, to byla sláva senoseče, žatvy a dožinek. Když padla kosa na kámen, zazvonila i kovadlina. Naklepávání kos v kovárně u strýce-kováře a zásoba všelijakých kladiv – zírala jsem! Chci podotknout, že v úryvku onoho článku z krásné knihy Český rok od jara do zimy chybí kladivo, jež dokáže divy... pokud má někdo zážitky z kovářského rodu (i táta byl původně kovář, i děda a bratranec). Proto také samozřejmě fandím KOVOodborům a doufám, že jejich odpor – spolu s ostatními odpůrci naší současné nesmyslné vlády – dokáže obrát k lepšímu v naší zemi. Kvůli účtům k dřině zemědělců a kováků zakotvené v paměti ctím i spolenectví srpu a kladiva, k symbolu pospolitosti dělných lidí včetně dětí.

Stává se, že kosa padne na balvan neporozumění smyslu některých symbolů, slov a jmen. Například v době volebního „boje“. Jistě si vzpomenete, že před dvěma léty, když soutěž v Době seniorů sponzoroval vstupenkami na Alexandrovce ing. Vladimír Remek, čtenářka V. K. z Prahy „nevěřila svým očím“. Prý „volit Remka? Vždyť je to komouš! Sice bezpartijní, ale na 2. volitelném místě na kandidátce KSČM...“ Zděsila se do té míry, že chtěla odhlásit DS do té chvíle oblíbenou v celé rodině. Ocenila jsem pádný redakční komentář k její netolerantnosti a začala jsem prudce sledovat aktivity europoslance Remka a jeho záviděnlivou autoritu mezi mladými lidmi. Netolerance čtená-

řů se může projevit i kolem nové rubriky jubilantů-seniorů. Vzniká totiž otázka, co je vlastně podstatné v jejich velmi stručné charakteristice. Povolání nebo posláni? Nebo vedlejšky. Nebo sponzorské zásluhy či podpora nevládních organizací. U mladších seniorů přichází v úvahu snad i schopnost smysluplné rekvalifikace, někdy z nutnosti nějak si přivydělat k důchodu? Nebo schopnost nebýt na obtíž mladším svými letitými zkušenostmi? Například červencový jubilant Karel Sýs (65) je nejenom „báseň a spisovatel“, ale podle charakteristiky v jeho miniknižce Velká kapesní láska, také Ing. Zahraniční obchod, redaktor, šéfredaktor, pojišťovací agent, prodavač knih a časopisů a také buditel občanské společnosti, případně žen – odkazují na trojverší Rozkaz proti rozkazu z oné knižky:

Bůh velí vínu: Teč!

Já volám: Miláčku neuteč když láskou ztrácím řeč.

Jana VACKOVÁ, Praha ■

Pozn. redakce: V DS se snažíme být objektivní. Ne vždy se to zcela povede a to třeba i kvůli nedostatku místa, který neumožní podat všechny detaily. Proto se snažíme vybírat ty podstatné, což může být někdy subjektivní. U výběru a hodnocení však vždy bude platit zásada, že v DS odmítáme černobílé vidění. A to ať jde o pohled na současnost, tak také na minulost.

K obsahu DS

Děkuji redakci za Vybráno z kalendáře, pranostiky i horoskopy, užitečné recepty. Také děkuji za všechny poradny, uvítal bych přidání rubrik k lázeňství, rady lékaře na téma co je standard a nadstandard, ale také i bylinkáře, který poradí jak léčit levně. Televizní tipy: myslím, že by bylo lepší dávat úplný program čtyř základních stanic (ČT 1, ČT2, Nova a Prima) nebo nedávat vůbec nic.

Josef JACÍK, Zavidov ■

Nevím, proč se v srpnové Době seniorů vůbec ptáte, jestli v našem časopise mají

být křížovka a soutěže o ceny. Já si Dobu seniorů kupuji i kvůli tomuto zábavnému namáhání mozku. Spíš byste měli omezit různé politické rozhovory a pojednání! Prolhaných politiků mají lidé už plné zuby!

Jana MRÁZKOVÁ, Příbram ■

Křížovky a soutěže v DS vítám, nikdy jich není dost. Bulvární časopisy kupuji jen velmi zřídka. Je to zpestření při čtení, rozšiřuje to znalosti a přináší i zajímavosti.

Marie RIESZOVÁ, Jince ■

Na soutěže a křížovku se vždy těším, jsem pro jejich zachování v DS.

Jaromír HAMPL, Praha ■

Cením si na Době seniorů poradenství k různým problémům, které nás seniory

aktuálně zajímají. Kupuji si ji však i kvůli soutěžím o ceny. Jsou takovou třešničkou na dortu, nejen kvůli možnosti vyhrát, je to i hezká zábava. Do Doby seniorů rozhodně patří.

Milan JÍLEK, Karviná ■

Pozn. red.: V redakci samozřejmě víme, že čtenáři DS jsou soutěživí. Otázku jsme položili kvůli tomu, že podobný návrh zazněl v debatě ke zlepšení obsahu DS. Odpovědi čtenářů samozřejmě předáme autorovi návrhu, aby z první ruky viděl, jak se věci mají.

Škrty ku prospěchu

Někteří politici stále hledají cesty, aby vykazali bohubílou činnost a po svém zlepšili život občanů. Můj návrh: Což takhle zvýšit odchod do důchodu

na 70 nebo 75 let? Je přece třeba nějak potrestat ty, co si bez ohledu na stav ekonomiky dovolí umřít později, než byla norma. Proč také nezdanit ještě více knihy, noviny plné zpráv o korupci, proč ještě více nezdanit potraviny? Potřebujeme přece, aby vláda měla úspěch v úsporách na lidech a byl tak prostor pro další tunely či koupi předražených gripenů či pandurů. Navíc: přejídat se je přece zdraví škodlivé. Zvýšením DPH a tím snížením spotřeby potravin bojuje ministr Kalousek nejen o peníze pro vládu, ale také proti otylosti. Obyčejní občané si prostě dostatečně neuvědomují, jak dobře jsou všechny škrty a další úsporná opatření myšleny. Jsou jen a jen ku prospěchu důstojného života občanů, včetně penzistů.

K. L., Praha ■

Zasmějte se s DS

Přijde český politik ke své nové zubařce a ta se ho po prohlídce ptá: „Vy jste politik?“ „Ano, jak jste to poznala?“ „Že jsem neviděla zuby moudrosti.“

Pan Novák si koupil nové boty, přišel domů a aby se trochu pochlubil, obul si je a chodil v nich po bytě. Nikdo si ho však ani nevšiml. Proto si všechno ostatní svlékl, aby boty lépe vynikly. Vtom potkal malou dcerku, kterou upoutalo něco úplně jiného. Na otázku co to má mezi nohama odpověděl v souladu s předchozím záměrem, že to je taková šipka, která vždycky ukazuje na to, co si koupil nového. Nato se z kuchyně ozvala paní Nováková: „Přijď za mnou, až si koupíš nový klobouk.“

V letadle z Irska se octli vedle sebe mladá žena a kněz. Po nějaké chvíli se žena odvážila kněze oslovit: „Otče, mohu vás

■ Dobrou chuť...

poprosit o laskavost?“ „Ale jistě, dcero. Co pro vás mohu udělat?“ „No... víte, koupila jsem mamince k narozeninám drahý vysoušeč vlasů, prostě fén. Je ještě v krabici, nevybalený. A beznadějně přesahuje limit osvobozený od cla. Takže oni mi jej určitě seberou. Mohl byste jej pronést prohlídkou? Třeba pod svým šatem?“

„Ach, dcero... rád vám pomohu.

Ale varuji vás: nebudu lhát!“

„Ale s vaší poctivou tváří, otče... nikdo se vás na nic ani nezeptá!“

Ujednáno. Po přistání došli k pultu, kněz před ženou. A už zaznělo: „Otče, máte něco k proclení?“ „Od temene své hlavy až po pás nic...“ „To je ale divná odpověď – a od pasu po podlahu?“ „Nu... úžasný přístroj, určený k tomu, aby dělal radost ženám... zatím však nepoužitý!“ „Kristepane! Běžte, otče... Další!“

Stojí devadesátiletý stařík před Úřadem vlády a v ruce drží transparent, na kterém je napsáno:

„Děkuji Petru Nečasovi a jeho vládě za krásné dětství!“ Vyleze ven mluvčí vlády a povídá: „Poslouchejte, když vy jste byl dítě, tak pan premiér Nečas ještě nebyl na světě!“ „No, tak právě proto za to děkuji!“

Tři prostitutky potkají ministra zdravotnictví. Dvě ho uctivě zdraví a třetí se nechápavě ptá:

„Co je to za člověka?“ „Holka, ten zdědil největší bordel v republice!“

V tramvaji sedí chlapec a pořád posmrkává. Vedle stojící pán se na něho obrátí: „Nemáš kapesník?“ „Mám, ale nesmím ho půjčovat cizím lidem!“

Do rubriky vedle redakce tentokrát přispěli Petr Chmel z Prahy a Jiřina Lichnová z Frenštátu pod Radhoštěm. Znáte také nějakou povedenou anekdotu? Pošlete nám ji do redakce, ať se po jejím zveřejnění pobaví i další čtenáři DS!

DROBNÁ INZERCE A OZNÁMENÍ V DS

Pravidla drobné inzerce v DS znějí: zveřejnění všech nekomerčních inzerátů našich čtenářů je zcela zdarma, poplatek za poštovné 30 Kč se vybírá pouze u inzerátů se značkou, kde si inzerující přeje doručení došlých odpovědí poštou.

RŮZNÉ

Informace k letošnímu ročníku (koná se v říjnu v Praze) sportovní soutěže pro muže od 75 let „Železný senior“ podá a přihlášky přijímá Josef Baloun, Koněvova 239, 130 00 Praha 3, tel. 284 827 432, mobil: 720 357 095.

veletrh pro péči
a život seniorů

8.–10. 9. 2011

Výstaviště Holešovice

čtvrtek, pátek, sobota 10–18 hod

**Mnoho
informací
i zábavy!**

- ✦ Odborný veletrh zaměřený na péči o seniory
- ✦ Rozsáhlý odborný program
- ✦ Tradiční veletržní areál v centru Prahy

- ✦ Vybavení a provoz domů sociální a zdravotní péče
- ✦ Sociální a zdravotní služby
- ✦ Zdravotnické potřeby a pomůcky
- ✦ Péče o tělo, zdraví a krásu
- ✦ Lázně, rehabilitace, rekondice
- ✦ Volný čas, služby a výrobky pro snazší život seniorů

DNY SENIORŮ

- ✦ Tradiční setkání seniorů nově v rámci veletrhu
- ✦ Bohatý odborný a kulturní program
- ✦ Seniorská míle – běh Stromovkou

ŽIVOT 90

Generální partner

Záštita

Partneři

Staňte se i Vy součástí nového veletrhu Senior Praha

www.seniorpraha.cz